

DZIENNIK WARSZAWSKI

Nr. 221.

Piątek, 24 Września (6 Października)

1865 r.

Wychodzi codziennie, oprócz dni następujących, po Świątach uroczystych i niedzielach.—Prenumerata w biurze Dyrekcji, ulica Miodowa Nr. 487 i Kantorach.—Obwieszczenia przyjmują się za opłatą od wiersza druku: za 1-krotne obwieszczenie kop. 4, za 2-krotne kop. 6, za 3-krotne kop. 8.—Artykuły nadsyłane do zamieszczenia w Dzienniku nie zwracają się.—Listy przyjmują się tylko frankowane.—We wszystkim co dotyczy Dziennika, należy odnosić się wprost do Dyrekcji.

Rok 2.

Prenumerata w Warszawie: Rocznie rs. 8.—Półrocznie rs. 4.—Kwartalnie rs. 2.—Miesięcznie kop. 67.—Bez odnoszenia w biurze Dyrekcji prenumerata nie przyjmuje się.—Numer pojedynczy kop. 5.—Za odnoszenie do domu, opłaca się miesięcznie kop. 5.—Na prowincji na stacjach Poczтовых w Królestwie i Cesarstwie: Rocznie rs. 9 k. 20.—Półrocznie rs. 4 kop. 60.—Kwartalnie rs. 2 kop. 30.—Za przesyłkę w kopertach kwartalnie dopłaca się rsr. 1.

Z powodu rozpoczętego kwartału 4-tego i w obec coraz wzrastającej cyfry prenumeratorów, Dyrekcja uważa za stosowne prosić o jak najwcześniejsze zgłaszanie się z prenumeratą, szczególnie na prowincji, na właściwych stacjach pocztowych, gdyż tą drogą zapisane egzemplarze nie tylko dostarczane są najspieszniej i najregularniej, ale zarazem z oszczędzeniem portu, niezbędnego na posyłkę pieniędzy do Dyrekcji.

Opóźniający się sami sobie winę przypiszą, jeśli Dyrekcja, odbijając liczbę egzemplarzy odpowiednią wczesnym zapisom, nie będzie w stanie później zgłaszającym się dostarczyć całkowitego kompletu swego pisma.

Cena Dziennika pozostaje też sama jak dotychczas, to jest:

w Warszawie, z roznośzeniem:

rocznie rs. 8 kop. 60.
kwartalnie „ 2 „ 15.
miesięcznie „ „ „ 72.

na stacjach pocztowych w Królestwie: rocznie rs. 9 kop. 20
kwartalnie „ 2 „ 30

Prenumerata na stacjach pocztowych na mniej jak na kwartał nie przyjmuje się.

Pragnący odbierać Dziennik pocztą w kopertach, dopłacają oprócz tego kwartalnie rs. 1.

Do Cesarstwa Dziennik inaczej jak w kopertach prenumerowany być nie może.

SPIS RZECZY.

DZIAŁ URZĘDOWY. — Rozkaz do zarządu cywilnego. — Rada administracyjna. — Magistrat m. Warszawy. — Inspektor szkół w Warszawie.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY. — Warszawa: Przegląd polityczny. — Patent cesarza austriackiego. — Anglja i Irlandja; wstawienie. — Podróż Najjaśniejszych Państwa. — Dom schronienia starców św. Ducha i Panny Marji. — Koncerta Patti. — Odpowiedź. — Szydły. — Pożary w Mitawie. — Kwestarz. — Gielda w Poznaniu. — Ameryka. — Panama. — Anglja. Projekt reformy. — Handel międzynarodowy. — Austrja. Obawy. — Pp. Bach i Hübnier. — P. Mensdorff. — P. Grüner. — Francja. Plany co do Irlandji. — Hiszpanja. P. Bermudez de Castro. — Meksyk. Dochody. — Niemcy. Fmp. Gablenz. — Włochy. Obóz w Somma. — Korespondencja z Londynu. — Braterstwo rzemieślnicze w Krakowie. — Kronika. — Fejleton (Teatra warszawskie).

DZIAŁ URZĘDOWY

Warszawa d. 23 Września (5 Października).

№ 12. R O Z K A Z

do Zarządu Cywilnego Królestwa Polskiego.

W Warszawie dnia 21 Sierpnia (2 Września) 1865 r.

I. PRZEZ NAJWYŻSZE ROZKAZY
JEGO CESARSKO-KRÓLEWSKIEJ MOŚCI.

W Peterhofie, dnia 6 (18) Lipca 1865 r.

(Nr. 12).

Przeniesiony: — Były Pośrednik Polubowny Powiatu Wasilkowskiego Gubernji Kijowskiej *Burcow*, do Sekretarjatu Stanu Królestwa Polskiego z zaliczeniem na Urzędnika Nadliczbowego, z przeznaczeniem do zatrudnień w Komitecie Urządzającym Królestwa.

W Krasnem Siole, dnia 13 (25) Lipca 1865 r.

(Nr. 13).

Przeniesiony: — Urzędnik Nadliczbowy przy Zarządzie do poboru Akcyz Gubernji Kostromskiej, Registrator Kolegjalny *Sergjusz Władimirów*, do Sekretarjatu Stanu Królestwa Polskiego, z zaliczeniem na Urzędnika Nadliczbowego, od czasu przeznaczenia go do zatrudnień w Komitecie Urządzającym Królestwa, a mianowicie od d. 10 (22) Maja 1865 r.

W St. Petersburgu, d. 20 Lipca (1 Sierpnia) 1865 r. (N. 14).

Uwolniony od obowiązków: — Na własne żądanie: — Zarządzający czasowo Gubernją Płocką, Radca Dworu *Siniżyn*, z posunięciem go za odznaczenie się, na Radę Kolegjalnego, ze starszeństwem od dnia 9 (21) Grudnia 1863 roku.

W Peterhofie, d. 27 Lipca (8 Sierpnia) 1865 r.

(N. 14).

Mianowany: — Liczący się w Sekretarjacie Stanu Urzędnikiem Nadliczbowym i zostający przy Kancelarji Komitetu Urządzającego w Królestwie Polskiem, Kandydat Praw *Sergjusz Łukianów*, Członkiem Redaktorem Komisji Prawodawczej w Królestwie, w sposobie delegacji z pozostawieniem przy Sekretarjacie Stanu w poprzednim charakterze.

II. PRZEZ POSTANOWIENIA NAMIESTNIKA
JEGO CESARSKO-KRÓLEWSKIEJ MOŚCI
W KRÓLESTWIE POLSKIM.

W Warszawskich Departamentach Rządzącego Senatu. — Mianowani: — Referent X Departamentu Rządzącego Senatu *Aleksander Łysiński*, Pomocnikiem Naczelnego Prokuratora tegoż Departamentu; — Sędzia Sądu Apelacyjnego Królestwa, Radca Stanu *Karol Hube*, i Starszy Urzędnik do szczególnych poruczeń Komisji Rządowej Sprawiedliwości *Tomasz Piotrowski*, Referentami X Departamentu Rządzącego Seratu.

Przeznaczeni: — Pisarz X Departamentu Rządzącego Senatu *Mikołaj Grabowski*, do p. o. Referenta Senatu; — i Sędzia Sądu Kryminalnego Gubernji Warszawskiej *Jan Krasuski*, do p. o. Pisarza X Departamentu Rządzącego Senatu.

III. PRZEZ POSTANOWIENIA
RADY ADMINISTRACYJNEJ.

W Wydziale Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych. — Otrzymują urlop za granicę: — Burmistrz M. Tomaszowa *Józef Lenartowski*, Lekarz Ordynujący w Szpitalu Dzieciątka Jezus w Warszawie *Bartłomiej Frydrych*, na miesiąc 3; — Lekarz Ordynujący w tymże Szpitalu *Feliks Jabłonowski*, na miesiąc 4; — p. o. Sekretarza Protokółisty Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych *Piotr Dobrowski*, — Członek Rady Budowniczej *Józef Gorecki*, — Budowniczo Powiatów: *Miechowski*, *Alfons Welke*, — *Opatowski*, *Aleksander Zbigniewski*, na miesiąc 2; —

FEJLETON DZIENNIKA WARSZAWSKIEGO.

Teatra Warszawskie.

24 września (5 października).

Dwukrotne już przedstawienie „Cyrulika Sewilskiego” przez artystów opery włoskiej, zadowolniło zupełnie prawdziwych amatorów tej prześlizanej, pełnej wdzięku i czucia muzyki—a jeżeli na drugiej reprezentacji sala teatru nie była tak napełniona, jakby się tego należało spodziewać po wyrobionym smaku publiczności warszawskiej, stało się to zapewne z powodu, iż wielka część widzów, zachowuje ruble w kieszeni, ażeby za nie ujrzeć i usłyszeć, nowe, a przynajmniej, mniej znane sobie partyje, zamieszczone w bogatym repertuarze trupy włoskiej. Pani *Trebelli*, zawsze zachwyca słuchaczy swoim prześliznym głosem, p. *Bettini* zawsze czaruje zmysły odśpiewaniem drugiej serenady, czyli barkaroli, w akcie pierwszym, a już o p. *Ciampim*, który w odegraniu i odśpiewaniu roli *Bartola*, nie ma sobie równego; nie mówimy nawet. Podczas drugiego przedstawienia „Cyrulika”, p. *Vecchi* przekonał nas, że istotnie posiada piękny i wyrobiony organ, czysty w tonach niskich, rozległy w wysokich, a w ogóle przyjemny bardzo. O p. *Guadagnini*, nie możemy dotąd jeszcze wydać ostatecznego zdania, albowiem niedyspozycja jego trwa ciągle—a przeto, raz jeszcze od-

damy tylko słuszne pochwały wybornej grze jego w trudnej roli *Figara*.

Zwolennicy muzyki włoskiej oczekują z wielką niecierpliwością na dalsze opery z tegorocznego repertuaru, w których będą mogli zapoznać się z głosami nowych śpiewaczek, pp. *Castelli* i *Mezzodore* oraz z pięknym a pełnym siły organem p. *d'Antony*, o którym, sami nawet koledzy tego artysty, najchlubniejsze dają świadectwo.

W teatrze Rozmaitości zaszła obecnie, lub też postanowioną została pewna reforma, zależąca na tem, ażeby podczas zimowego półroczka, teatr ten był codziennie czynnym. Zgadamy się zupełnie na tę zasadę, albowiem Warszawa, należy do miast znaczniejszych w Europie i posiada dość liczną i nader zamiatowaną w przedstawieniach teatralnych publiczność do zapełnienia codzien tak małej jak w Rozmaitości sali—lecz obawiamy się, czy pomimo najlepszych chęci dyrekcji i pracy reżysera, artyści nasi, w obecnym składzie, podołają tak trudnemu zadaniu? Niedostatek młodych ludzi, do rol kochanków, rażącym jest w personelu dramatycznym. Oprócz *Piaseckiego*, który zresztą, nie do wszystkich ról skutecznie użytym być może, nie mamy żadnego z młodych aktorów. Wprawdzie, *Stolpe* posiada jeszcze piękną powierzchowność na scenie, a doświadczona gra i zdolność tego artysty, pozwalają mu przedstawiać z powodzeniem role kochanków, a pp. *Trapszo* i *Sawicki*, mogliby również wspierać ten rodzaj ról skutecznie—lecz prawie wszyscy ci artyści, mają swoje odrębne rodzaje, chara-

teryistyczne, w których zdolności ich znajdują obszerniejsze pole i większą swobodę—a zresztą, w jednych i tych samych sztukach, w dwóch od razu rolach występować nie mogą! Przeto należałoby koniecznie wzmożyć personel amantów, jednym chociaż, wzorowym artystą, a jeśli takiego znaleźć niepodobna w tej chwili, to wybrać z młodzieży wchodzącej w skład teatralnego personelu, dwóch chociaż zdolniejszych, posiadających odpowiednią powierzchowność i inne do ról tego rodzaju warunki, a poddawszy ich ściślemu egzaminowi znawców, wyrabiać powoli, oswajając ze sceną, ażeby chociaż na czas późniejszy przysposobić materiał zdolny do zapełnienia szczerb, jakie, czas, śmierć, lub inne powody, wyłobiły w personelu artystów naszych. Bez powiększenia personelu, nie podobna będzie wydołać w codziennych reprezentacjach teatru rozmaitości — bo zresztą, artyści obecni występując codziennie, nie będą mieli czasu na wypróbowanie dawniejszych sztuk, a już o nauczaniu się nowych, myśleć nawet w takim razie nie można! Jeżeli w szkole dramatycznej nie mamy odpowiednich żywiołów, to może ze szkoły śpiewu, gdzie znajdują się młodzi i ukształceni uczniowie, dałoby się wybrać kogoś usposobionego do ról amantów? W każdym razie, środek ten nie zaspokoi natychmiastowych, bezwzględnych potrzeb sceny podczas codziennych reprezentacji—a przeto podjąwszy go nawet, należy przedewszystkiem szukać ratunku w umiejętnem uregulowaniu repertuaru z obecnych, rozporządzalnych elementów. Przy usilnej pracy i znajomości rzeczy

Lekarz Ordynujący w Szpitalu 6-go Łazarza Maksymilian Wolf, na dni 28; — Dyrektor Instytutu Muzycznego Apolinary Kątski, na tygodni 6.

Otrzymuje urlop do Cesarstwa: — P. o. Dyrektora Wydziału Przemysłu i Kunsztów w Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych Teodor Nienarokomów, na dni 29.

Otrzymuje urlop w kraju: — Starszy Referent Zarządu Służby Cywilno-Lekarskiej Jan Brylski, na tygodni 6.

W Wydziale Komisji Rządowej Sprawiedliwości. — Otrzymują urlop za granicę: — Obronca przy Warszawskich Departamentach Rządowego Senatu Adolf Zalewski, i Rejent Kancelarii Ziemiańskiej w Warszawie Józef Zbikowski, na miesiąc 3; — Rejenci Kancelarii Ziemiańskich: w Warszawie Stanisław Jasiński i Stanisław Zawadzki, — w Kaliszu Stanisław Rościszewski i Edward Milewski, — Obroncy przy Senacie Józef Szaniawski i Józef Moszyński, — Patronowie przy Trybunałach Cywilnych w Warszawie: Józef Piwoński, Saturnin Dutkiewicz, Józef Nałowski, — w Kaliszu, Franciszek Nowicki, Pisarz Sądu Pokoju Okręgu Włocławskiego Stanisław Jezierski, wszyscy na miesiąc 2; — Podsekretarz Sądu Pokoju Okręgu Opatowskiego Teofil Jastrzębinowski, Sędzia Sądu Apelacyjnego Królestwa Jakób Orłowski, Pisarz Kancelarii Ziemiańskiej w Kaliszu Juliusz Ziemięcki, wszyscy na dni 29 i jeden miesiąc feryjny; — Podprokurator przy Sądzie Policji Poprawczej Powiatu Warszawskiego Wydziału I, Teodor Szmiddecki, na dni 28 i jeden miesiąc feryjny; — Pomocnik Naczelnego Prokuratora IX Departamentu Senatu Alfons Muszyński, na jeden miesiąc feryjny; — Komornik przy Sądzie Pokoju Okręgu Brzezińskiego Julian Boenstaedt, na miesiąc jeden; — Obronca przy Senacie Antoni Radgowski, na dni 15.

Mianowani: — Sędzia Prezydujący w Sądzie Policji Poprawczej Wydziału Zamojskiego Jan Przegaliński, Sędzia Sądu Apelacyjnego Królestwa; — Patronowie przy Trybunałach Cywilnych: w Warszawie Józef Piwoński, Alfred Jende, Filip Flamm, Teofil Tomicki, i w Łomży Julian Tomaszewski, Adwokatami przy Sądzie Apelacyjnym Królestwa.

W Wydziale Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu. — Otrzymują urlop za granicę: — Kontroler Zakładów Górniczych Okręgu Zachodniego Tomasz Dziedziewski, na miesiąc 2 1/2; — Podlesny Straży Czyżew w Lesnictwie Szydłów, Aleksander Sawicki, Nadlesniczy Lesnictwa Gostyńskiego Julian Fiorentini, Buchalter Urzędu Loteryj Teodor Hertz, i Komisarz Leśny przy Wydziale dóbr i lasów Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu Adolf Łapiński, wszyscy na miesiąc dwa; — Referent Wydziału dochodów Niestalych w tejże Komisji Rządowej Teofil Eichler, na dni 29; — Komisarz Ekonomiczny w Wydziale dóbr i lasów tamże Henryk Jaszewski, na dni 28.

Mianowani: — Zostający przy Komitecie Urządzącym w Królestwie, Magister Akademii Duchownej Kijowskiej, Piotr Ostrowski, p. o. Naczelnika Sekcji w Kancelarii Dyrektora Głównego Przychodów i Skarbu.

We Władzach Towarzystwa Kredytowego Ziemiańskiego. — Otrzymuje urlop za granicę: — Radca Komite-

tu Towarzystwa Kredytowego Ziemiańskiego Klemens Krzysztoporski, na miesiąc 3.

W Wydziale Komisji Rządowej Oświecenia Publicznego. — Otrzymują urlop za granicę: — Profesorowie Szkoły Głównej w Warszawie: Jakób Natanson, Zdzisław Korzybski, Antoni Bialecki, Paweł Popiel, Józef Kasznica, Władysław Zajaczkowski; — Pomocnik Zarządzającego Instytutem Głuchoniemych i Ociemniałych w Warszawie Ks: Teofil Jagodziński, — Nauczyciele Szkół Powiatowych: w Wieluniu Emil Kahl, i w Krasnymstawie Konstanty Murawski; — Nauczyciele Gimnazjum w Siedlcach Robert Efenbergier, wszyscy na czas wakacyjny; — Profesor Zwyczajny Szkoły Głównej Warszawskiej Doktor Medycyny Antoni Kryszka, na dwa miesiące wakacyjne; — Nauczyciel Gimnazjum 1-go w Warszawie Gustaw de Prechamps, Inspektor tegoż Gimnazjum Augustyn Szmurlo, — Profesor Instytutu Politechnicznego i Leśnego w Nowej Aleksandrii Antoni Holak, i Nauczyciel Szkoły Powiatowej I w Warszawie Henryk Neüstedter, wszyscy na czas wakacyjny i dni 29; — Nauczyciel Gimnazjum w Piotrkowie Leon Rzezniewski, na czas wakacyjny i dni 28; — Członek Rady Wychowania Publicznego Adam Goltz, na miesiąc 4; — Urzędnik Komisji Rządowej Oświecenia Publicznego Ignacy-Feliks Rutkowski, na dni 29, i Kustosz Gabinetu Mineralogicznego Szkoły Głównej Warszawskiej Antoni Walecki, na dni 28.

W Zarządzie Komunikacji Królestwa Polskiego. — Otrzymuje urlop za granicę: — Inżynier Gubernji Płockiej Stefan Linda, na dni 28.

W Zarządzie Poczty Królestwa Polskiego. — Otrzymuje urlop za granicę: — Ekspedytor Poczty Warszawskiej Alojzy Gajewski, na miesiąc 1 i dni 12.

(d. n.)

Rada Administracyjna Królestwa postanowieniem z d. 3 (15) Sierpnia r. b. N. 15414 zapis rs. 500 czyli złp. 3,333 gr. 10 na założenie Szpitala w m. Kole, testamentem na d. 12 Maja 1863 r. własnoręcznie sporządzonym i prawnie ogłoszonym, przez niegdy Walentego Osińskiego uczyniony, w myśl art. 910 K. C. z zachowaniem praw osób trzecich i pod warunkami bliżej w testamentie wyszczególnionymi, zatwierdziła.

Magistrat miasta Warszawy zawiadamia, że Rada Administracyjna Królestwa przez postanowienie z dnia 27 Sierpnia (8 Września) r. b. za N. 15659 zakomunikowane w wypisie przy Reskrypcie Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych z dnia 13 (25) b. m. i r. N. 31077/14617, wydała decyzję, ażeby obecnie nie zmieniając porządku obowiązującego wkładania psom w porze letniej t. j. od dnia 1 Maja do 1 Września kagańców, właściciele psów winni niestosowania się do tych przepisów, pociągani byli w drodze policyjnej do kary pieniężnej w stosunku opłacanego rocznie podatku, t. j. jednego rubla, z warunkiem, ażeby posiadacze psów nie byli krepowani miejscem kupowania kagańców, lecz mieli prawo do wolnego nabywania kagańców, tam gdzie uznają dla siebie dogodniejszym, z uwzględnieniem jednak, ażeby kagańce takowe w urządzeniu swoim dawały możliwość psu łatwego oddychania i zaspokożenia pragnienia. — P. o. Prezydenta, Jeneralnego Sztabu, Jenerał-Major, Witkowski.

dałoby się to wykonać może... Słuszność wyznać nakazuje, iż reżyserja dramatycznej części teatru, zajmuje się gorliwie zadość uczynieniem naglejszym wymaganiom sceny, a artyści, wszyscy bez wyjątku, pracują ciągle i z prawdziwym poświęceniem, ażeby utrzymać repertuar obecny na przyzwoitej stopie. Ogromna liczba ról, po nie występującym chwilowo p. Chomanowskim, lub po pp. Świeszewskim i Bodurkiewiczu, zgasiły przedwcześnie, rozdana została innym i tak już obciążonym artystom, którzy starają się podwoić siły do wypełnienia trudnych obowiązków swoich. Pp. Chęciński, Sawicki, Ostrowski i Piasecki, rozebrawszy pomiędzy siebie znaczną ilość ról takich, uczą się ich prędko i wykonywają z powodzeniem — ale te wszystkie usiłowania wsparte najgorliwszym nawet kierunkiem reżyserji, nie zdolają zaradzić niedostatkom chwilowym i kto wie, czy nie lepiej byłoby na czas trzymiesięczny przynajmniej, powstrzymać się z codziennymi widowiskami w teatrze różnorodności (choć to pozbawiłoby publiczność rozrywki, która w zimowej porze zastępuje jej wiele innych), a przez ten period uorganizować umiejętnie repertuar, zmniejszyć go nowościami, o ile można, wyrobić młodych artystów i dopiero po takim przygotowaniu, urządzić codzienne reprezentacje — zapewniwszy za to artystom jednodniowe chociaż ferie podczas letniego sezonu. Odpoczynek taki jest im koniecznie potrzebny, jednym dla poratowania zdrowia nadwątłego ustawić pracę, drugim dla dokonania wycieczek na prowincję — do Lwowa i Krakowa nawet, gdzie mogliby, występując w rolach gościnnych, powiększyć swoje materialne środki. W wielu teatrach zagranicznych zwyczaj taki istnieje i zaaklimatyzować go u nas wypada.

Rzucając te myśli i uwagi, wiemy dobrze iż dla dy-

rekcji teatru nic nowego w nich nie ma, bo sama ona zajmuje się w tej chwili obmyśleniem środków przez nas tu wypowiedzianych — pragniemy raczej, rozumując nad teraźniejszą sytuacją sceny dramatycznej, wtajemniczyć ogół czytelników w trudności, z jakimi dyrekcja i reżyserja walczyć obecnie muszą i dać im poparcie w pracy, mającej na celu podniesienie i rozwój dramatycznej części widowiska.

Lecz z tych teoretycznych rozpraw, przejdźmy wreszcie do sprawozdawczej dziedziny — i opowiedzmy kilkodniowe dzieje tej sceny, o której ciężkim położeniu i trudnych warunkach mówiliśmy. Nie zaszło tam nic nowego: Geldhab za każdym przedstawieniem wywoływał nowe oklaski, a co lepsza, wyprzedawał wszystkie bilety z kasy teatralnej: w komedji „Sto za sto” rolę Eginarda Corbineau, przyjął p. Sawicki, a lubo artysta ten, w innym rodzaju skierował i wykształcił swoje niepospolite zdolności, i tu wszelako wywiązał się dobrze z powierzonego mu zadania. Powiemy nawet, że niektóre sceny poszły wybornie, a chwilowy niedostatek żywości w pewnych miejscach zniknie bezwzględnie przy drugim wystąpieniu, gdy artysta owdładnie już bardziej charakterem roli i przyswoi ją sobie w całości.

Podczas wczorajszego przedstawienia „Pani Kasztelanowej”, Piasecki odegrał rolę Władysława po Bodurkiewiczu i odegrał ją z powodzeniem, które nazwalibyśmy zupełnym nawet, gdyby artysta ten lepiej umiał swoją rolę; chociaż ze względu na krótki czas i różnorodną pracę w tej chwili — nie czynimy mu ztąd zarzutu. Jeżeli w użyciu deklamacji, w sile i ekspresji, Piasecki nie wyrównał jeszcze poprzednikowi swemu w tej roli, to niewątpliwie za to, przewyższył go w uczuciu, które widocznym było w każdej wydatniejszej sytuacji, jakich wielka obfitość znajduje się

Inspektor Szkół miasta Warszawy. — Z rozporządzenia Komisji Rządowej Oświecenia Publicznego, z rozpoczęciem kursu szkolnego na rok 186 3/4, otworzoną zostanie Szkoła elementarna Rządowa dla dzieci płci żeńskiej Wyznania Mojżeszowego N. 3 na przedmieściu Prądze, w domu N. 386 przy ulicy Brukowej. O czem zawiadamiając Rodziców i Opiekunów nadmienia, że od zgłaszających się do rzeczony szkółki kandydatek, żadna opłata, ani przygotowawcze nauki nie są wymagane.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

Warszawa d. 23 Września (5 Października).

Według wiadomości z Paryża, cesarz 8-go b. m. powróci do swej stolicy, a po krótkim pobycie w Tuileries lub Saint-Cloud, przeniesie się z dworem do Compiègne. Król portugalski spodziewany w tej rezydencji, jak telegrafują z Lizbony, 2-go wypłynął na morze w kierunku Bordeaux, w towarzystwie trzech fregat francuzkich.

Doniesienia *Monitora wieczornego*, *M. Posta* i *Cor. gen. ital.* o stopniowym wycofywaniu wojsk francuzkich z posiadłości rzymskich, potwierdza, według telegramu z Florencji, półurzędowy dziennik florencki *Italie*, donoszący, że gabinet włoski urzędownie został zawiadomiony przez rząd cesarski o zamiarze tego ostatniego, rozpoczęcia bezwzględnie odwoływania swych wojsk z Rzymu. Tenże dziennik donosi, że wice hrabia Treillard, zawiadomił jen. La Marmora o umowie pomiędzy rządem francuzkim a kurją rzymską, według której wojska francuzkie na granicy neapolitańskiej zostaną zastąpione przez wojska papieżkie, a skoncentrują się w Rzymie, Viterbo i Civita-Vecchia. Wiadomość ta sprawiła we Florencji, jak świadczą wszystkie tamtejsze dzienniki, głębokie wrażenie, a *Opinione* oświadcza, że chociaż nikt nie wątpił o zupełnym i prawem wykonaniu konwencji wrześniowej przez Francję, włosi z przyjemnością dowiedzieli się, iż Francja postanowiła cofnąć swe wojska z Rzymu w określonym przez konwencję terminie. — Korespondent z Rzymu do *J. des Déb.*, podaje ciekawy szczegół, który może nie jest obcy oświadczeniom dzienników francuzkich, co do spełnienia konwencji wrześniowej. Kardynał Antonelli miał się starać u p. Drouyn de Lhuys, o uzyskanie tego, aby pozostawiono w Rzymie około 1,000 ludzi wojsk francuzkich, jako straży honorowej, czuwającej nad osobistym bezpieczeństwem papieża. P. Drouyn de Lhuys odmówił temu żądaniu, oświadczając

w tej sztuce. Rolę jenerała, brata Kasztelanowej, grywaną dawniej wybornie przez Chomanowskiego, przedstawił Chęciński i wywiązał się z niej szczęśliwie. Artysta ten, posiada tyle talentu na innej drodze i tyle ukształcenia, że każdą powierzoną mu rolę potrafi utrzymać i podnieść nawet, ilekroć zada sobie pracę wystudjować powierzony mu charakter. Ale perłą tej komedji była p. Palińska, która śliczną postacią Teresy, przedstawiła z takim czuciem, wdziękiem i prawdą, że nie tylko widzów lecz samą siebie nawet, do żywych łez wzruszyła! Ktoś z widzów, po scenie Teresy z Kasztelanową, w której mniemana sierota, o mało nie zdradza się pod wpływem wzruszenia, że jest synową tej arystokratycznej matrony, uczynił uwagę, że od prawdziwego płaczu, róż i bielidła starły się z twarzy artystki. Nic nie szkodzi! gdyż obok naturalnego wdzięku, który się nigdy nie ściera, zostało na tej twarzy tyle prawdziwego uczucia i zapału, że lepiej od kosmetyków przystroiły ją pewnie!

Już to, widowisko wczorajsze, miało szczęśliwy przywilej rozrzewniania widzów — albowiem w przeszłej komedji „Pożar w klasztorze” p. Bakałowicz, mistrzowskim odcieniowaniem gry, w uroczej postaci Adrijany i niestłuchanem wykończeniu szczegółów, zachwycała publiczność i rozczuliła do łez również prawdziwych. Doprawdy, chusteczki spektatorek a i fulary obojętniejszych nawet widzów, musiały wczoraj mokre powrócić z teatru — chyba że je osuszyła liść nad „Ickiem zapieczętowanym”, który też i zapieczętował wczorajsze widowisko.

Dodamy tu jeszcze, że podczas następnego przedstawienia „Geldhaba”, p. Ostrowska potrafiła wzbudzić żywe oklaski widzów, wyborną grą swoją, nawet obok takiego jak Żółkowski artysty.

że Francja jest zobowiązana przez akt dyplomatyczny, od wykonania którego nie ma ani prawa, ani możności się wyłamać. — Podana przez nas treść alokucji papieżkiej na ostatnim konsystorzu, wskazuje, iż papież nie mówił nic ani o sprawach żadnego kraju katolickiego, ani, wbrew oczekiwaniom o układach z Rzymem. To milczenie, jak powiadają, należy przypisywać ostatnim układom dworu rzymskiego w przedmiocie sposobu wycofania wojsk francuzkich. Powiadają też, iż z oświadczeniem się o układach prowadzonych z p. Vegezzi, papież chciał czekać na rezultat wyborów do nowego włoskiego parlamentu. W Rzymie wiele liczą na powodzenie kandydatów klerykalnych i umiarkowanych, i Watykan stosować się będzie do rezultatu tych wyborów z postanowieniem w przedmiocie wznowienia tych układów.

Według telegramu z Paryża, *Monitor* donosi, że bej tunetański uczynił zadosyć reklamą Francji, z powodu gwałtów popełnionych na zajmujących się połowem koralu i osiadłych w kraju algierczykach.

Mowa jen. Manteuffla do urzędników szlęwickich, w której odrzucał stanowczo wszelką myśl zwrotu Danji jakiegokolwiek części terytorjum, musiała sprawić przykre wrażenie w sferach urzędowych w Paryżu. *La Fr.* z całą złością roztrząsała tę mowę, ośmieszając najwybitniejsze jej ustępy. Artykuł ten byłby dziwnym powitaniem p. Bismarcka, gdyby nie usiłowano uwolnić tego ministra od wszelkiej odpowiedzialności za słowa jen. Manteuffla, mające niby być wyrażeniem jego osobistego przekonania; usiłowanie to jest właśnie najważniejszą stroną wspomnianego artykułu *La Fr.*, i zarazem wskazówką rękopisów czy obietnic, uzyskanych przez rząd francuzki od rządu pruskiego, że pewne pojęcia francuzkie będą uwzględnione przy ostatecznym załatwieniu sprawy księstw. *La Fr.* w innym miejscu powiada, że mowa jen. Manteuffel nie sprawiła dobrego wrażenia na dworze berlińskim i król Wilhelm wyraził niezadowolnienie z tego, że gubernator Szlezwigu przesądzał zamiary rządu.

Z Kopenhagi telegrafują, że landsting 3-go b. m. przyjął 51 głosami przeciwko 4, projekt konstytucji, w tym kształcie jak go przedstawił gabinet, z dwoma nieznaczniemi zmianami.

Według telegramu z Kassel, na pierwszym posiedzeniu zgromadzenia stanów w d. 3-im b. m., stały komitet sejmowy złożył sprawozdanie z przeciągu czasu odroczenia stanów i w niem stwierdził tę okoliczność, iż od 28-go września ministerstwo spraw wewnętrznych niema przewodniczącego. Komitetowi konstytucyjnemu poruczono bezzwłocznie przedstawić środki, dla zapobieżenia takiemu przeciwkonstytucyjnemu stanowi.

Z Washingtonu donoszą, że rząd brazylijski uznał za dostateczne objaśnienia i zadosyćczynienie, dane przez rząd Stanów Zjednoczonych w sprawie statku *Florida*, zabranego w porcie Bahia. — Według ostatnich wiadomości z Nowego Jorku z 21 września, podanych przez telegram z Londynu, republikański konwent północnego stanu nowojorkskiego, przyjął uchwałę na korzyść reorganizacyjnej polityki Johnsona i przyrzekł jej serdeczne poparcie. James Well został mianowany tymczasowym gubernatorem Luizjany. Konwent w Alabamie zażądał od tamtejszego gubernatora, aby zwołał milicję dla poskromienia panujących tam zaburzeń.

Zwracamy uwagę czytelników, na zamieszczoną poniżej korespondencję z Londynu.

* (Patent cesarza austriackiego) z dnia 20 września, wywołał, jak wiadomo naszym czytelnikom, mnóstwo komentarzy, które prawie wszystkie dają się doprowadzić do jednego głównego pytania: jak długo będzie trwa-

ło czasowe zawieszenie konstytucji w Austrii, czyli innemi słowy, czy długo będzie trwało przekształcenie tej konstytucji? Według pierwszego artykułu patentu, działalność konstytucji zawieszona jest dla tego, aby rezultaty sejmów węgierskiego i chorwackiego zgodzić „z całkowitem istnieniem i potęgą państwa”. Tamże powiedziano: „Gdyby rezultaty te zawierały w sobie zmiany ustawy konstytucyjnej, które „możnaby zgodzić z całkowitem istnieniem i potęgą państwa, to, przed przedłożeniem ich monarche, zostaną przedłożone prawnym przedstawicielom innych królestw i krajów, dla poznania i ujawnienia ich zdania w tej sprawie.” Przez to rozstrzyga się wypadek, gdyby rezultaty dwóch wyż wspomnianych sejmów można było zgodzić z państwowemi celami; a jeżeli nie będzie ich można zgodzić z celami państwowemi, to co się z nimi stanie? Dalej, jeżeli sam rząd je roztrząśnie i zmieni, to znów zachodzi pytanie, czy powtórnie przedłożone będą na roztrząśnienie sejmów, czy też pójdą pod roztrząśnienie jakiej komisji *ad hoc*, o której już zaczynają mówić wiedeńskie dzienniki. W każdym razie, pomimo nawet nowego okólnika gabinetu wiedeńskiego do dyplomatycznych agentów, o życzeniu cesarza skrócenia o ile można czasu zawieszenia konstytucji, pozostaje otwarte rozległe pole do komentarzy dzienników, o tem, jak i w jaki sposób zakończy się to wyjątkowe położenie. Ze skończy się, to nie podlega żadnej wątpliwości, wszelako jest ono uciążliwym. *Nat. Z.* niedawno przedstawiła go w następujących wyrazach: „Wystawmy sobie,” powiada ona, „dom bardzo nietrwały, w którym mieszka wielu ludzi; rodzi się myśl dokonać „w nim przeróbki; lokatorowie, rozumie się, „pragną w czasie tych przeróbek nie wynosić się z domu, ale groźnie nakazują im wyprowadzić się, a ponieważ naokoło nie ma żadnego „schronienia, mimowoli zmuszeni są rozłożyć się pod gołem niebem... Właśnie coś podobnego zdarzyło się z narodami wchodzącymi do „składu cesarstwa austriackiego.”

* (Anglja i Irlandja. — Wstawienie). Podajemy poniżej z jednego z angielskich dzienników następujące ustępy z mowy mianej w Dublinie, przy otwarciu przedalni konopi, przez prawdziwego patriotę irlandzkiego, adwokata Digby Seymour, członka izby gmin. Niech czytelnicy nasi wstawią zamiast Anglii i Irlandji, Rosję i Polskę, a zamiast królowej angielskiej, Cesarza ruskiego, a znajdą tu bardzo pożyteczną naukę.

„Kochani współziomkowie!” mówił pomiędzy innymi p. Digby Seymour, „zajmowałem stanowiska zawodniające moją miłość własną, lecz nigdy nie byłem tak dumny zabierając głos pomiędzy prawodawcami, jak obecnie, kiedy zgadzając się na żądanie „moich współziomków, mam do nich przemówić o tem, „co mężowie stanu nazywają *the Irish difficulty* (zakłóceniem irlandzkim). Powiem wam trzy rzeczy „dotyczące gruntu kwestji i mogące ją ostatecznie „rozwiązać. Te trzy rzeczy dobrze zrozumiane przez „nasz lud, zniweczyłyby nędzę, duch buntowniczy, jak „słońce rozproszyło mgły, które tylko co okrywały „szczyt góry Neptin. Trzeba mieć prawność (*loyalty*, „znaczy po angielsku i wierność dla monarchy). Kiedy mówię o prawości, nie chcę mówić o czystej formości, o prostym posłuszeństwie literze prawa, „ale o głębokim uczuciu uszanowania i wdzięczności „dla władzy monarchicznej. Czy są tu fenieni? (Dwie czy „trzy odpowiedzi: Tak). No, to mnie cieszy (śmiech). Witam was chłopcy (śmiech jeszcze większy). Chciał „bym aby wszyscy fenieni byli tutaj, a puściłbym im „na głowę silny prąd wody, aby uspokoić ich gorące, „szalone głowy. (Tu wesołość już nie miała granic). „Co to jest fenien? Jest to niezadowolniony irlandczyk „szukający rzeczywistego przedmiotu uskarżania się; „jest to ślepe narzędzie ambicji Ameryki; pękawka „bicza, którym duma yankesa, chciałaby ćwiczyć „świat. Czy nasze znakomitości irlandzkie należały „kiedy do fenieniów? Czy Daniel O'Connell był kiedy „fenieniem? Nie, nigdy w licznych jego mowach do ludu „irlandzkiego, kiedy z góry Tara głosu jego słuchało „dziesięć tysięcy słuchaczy, usta jego nie „wyrzekły ani słowa zdrady przeciwko zwierzchni-

ctwu angielskiemu, lub przeciwko prawom... Nie po- „wiadam, że Irlandja niema jeszcze słusznych przed- „miotów do zażaleń; jaki kraj ich nie ma? Nie szuka- „jąc daleko, czy Anglja i Francja nie mają nie do ży- „czenia pod względem reform? Ale Irlandja, nie wię- „cej od nich, potrzebuje buntu fenieńskiego, dla uzy- „skania wszelkich pożądaných ulepszeń... Piękny mi „to bunt fenieński! Widziałem dziś rano tych bunto- „wników. Nic nad nich śmieszniejszego. Sprawiali „sobie rozrywkę, manewrując prawem i lewem skrzy- „dłem, o godzinie nie właściwej, o północy, na trawie; „było ich 80 do 100; za ukazaniem się dwóch konsta- „blów, uciekali jak króliki z królikarni na odgłos kro- „ków przechodnia. Nie boję się waszych fenieniów; „kiedy ich prowadzono z zwieszoną głową przed są- „dziców, przechodzili przez ulice miasta i drogi w do- „linie, wozy różnego rodzaju, naładowane zbożem, ko- „nopiami, drogiemi towarami, i wozy te przechodziły „równie spokojnie, równie bezpiecznie, jak karety kró- „lowej w alejach parku windsorskiego. Proponuję „wam okrzyk: Niech żyje królowa! Oby jej cnoty nie- „wieście, oby jej mądrość monarcha, długo jeszcze zo- „stały zachowane przywiązaniu ludu irlandzkiego. „(Wszyscy słuchacze, jednogłośnie z zapalem wyją- „okrzyk: Niech żyje królowa). Mówiłem wam o wier- „ności, teraz powiem wam o religji. Jednym z naj- „większych nieszczęść Irlandji, jest religijna niena- „wiść; nienawiść ta potępiona jest przez twórcę wszy- „stkich religij. Aby pokój panował pomiędzy nami, „nie trzeba nigdy żądać od naszych sąsiadów, od na- „szych przyjaciół, wyznania wiary. Sam Chrystus po- „wiedział w Betleem: *Pokój światu i dobra wola dla „wszystkich ludzi*. Bóg jednakowo błogosławi pracę. „Czy jaki chemik potrafi znaleźć różnicę pomiędzy „zbożem i konopiami uprawianemi przez protestanta, „a zbożem i konopiami uprawianemi przez katolika? „Powiem wam w końcu, że Irlandja nigdy nie będzie „szczęśliwa i kwitnąca, dopóki nie wprowadzi w pra- „ktykę prawdziwych zasad chrześcijaństwa, jakimi „są: tolerancja i miłosierdzie. Kochajmy się wzaje- „mnie, jest to zalecenie Chrystusa Pana. Kochajmy „się wzajemnie, a Irlandja nie będzie miała nic do za- „zdrośczenia żadnemu państwu w świecie.”

Mowa ta wywołała prawdziwe uniesienie; ręce się ścisnęły, kapelusze leciały w górę; było to serdeczne zbratanie się. Paryżka *La Presse* dodaje do tego: „Nienawiści narodowe, antypatje ras, muszą zniknąć „w miarę pomnażania się stosunków pomiędzy naro- „dami, z wyjątkiem kilku ras, upoczywie zamieszku- „jących w otoczeniu klimatycznym i warunkach hi- „gienicznych, przeciwnych człowiekowi, jak Eskimosy „i t. d. Ludzkość musi dojść do zjednostajnienia ty- „pów, urównania cywilizacji, jednostajności uczucia, „co sprowadzi pokój na ziemi i dobrą wolę dla wszy- „stkich.”

Nordd. A. Z. potępiając ostatni okólnik lorda Joh- „na Russell w przedmiocie umowy gastejskiej, i przy- „taczając surowe ocenienie tego okólnika przez angiel- „ski dziennik *Standard*, następnie podaje notę, bez „wskazania od którego rządu, dotyczącą postępowania „rządu angielskiego przeciw ruchowi fenieniów w Ir- „landji. A potem powiada: „Ponieważ nie jesteśmy „przyzwyczajeni działać tak jak *M. Post*, który jak „wiadomo zmyśla całe szeregi fałszywych depesz, „aby nie pozostawić najmniejszej wątpliwości co do „wiarogodności tej noty, oświadczamy naszym kole- „gom angielskim, że nota ta jest dosłownie *notą lor- „da Russella z d. 10-go kwietnia 1863 r. do lorda „Napiersa w kwestji polskiej*. Pozwoliłoby sobie „tylko wstawić: zamiast „Polska“ — „Irlandja,“ za- „miast „polski“ — „irlandzki,“ zamiast „ruski“ — „angielski,“ a doskonale to podchodzi, jak to zwy- „czajnie bywa, kiedy się używa pewnych wielkich „zwrotów mowy, jak to zwykle czyni lord Russell. „Czy to będzie z pożytkiem dla Anglii, nie możemy „rozstrzygnąć; sądzymy wszelako iż ten mały „przykład może wskazać, jak byłoby pożytecznem, „gdyby angielscy mężowie stanu, od czasu do czasu „adresowali noty do siebie samych, zamiast zatu- „dniać tem pocztę ładu stałego.”

* (Podróż Najjaśniejszych Państwa). *Ilinskoje*, 19 września. Ich Cesarskie Moście i Ich Cesarskie Wysokoście raczyli wyjechać dziś, o godzinie pierwszej po południu, z Ilinskoje do Moskwy. — *Moskwa*, 19 września. Ich Cesarskie Moście i Ich Cesarskie Wysokoście przybyli do Moskwy o godzinie 2 1/2 popołudniu, zwiedzili kaplicę Matki Boskiej Iwerskiej i następnie udali się do pałacu kremlńskiego. — *Moskwa*, 20 września. Ich Cesarskie Moście i Ich Cesarskie Wysokoście raczyli udać się dziś, o godzinie 9 z rana, drogą żelazną do Ławry Troicko-Sergiewskiej. (*Rus. Inw.*)

* (Dom schronienia starców św. Ducha i Panny Marji). Z powodu zwiększonej w r. b., w dobroczynnym zakładzie pod imieniem domu schronienia starców ś-go Ducha i Panny Marji w Warszawie, liczby stypendystów z 79 do 100. znajdujemy właściwym wspomnieć słów kilka o tej nader użytecznej i najdawniejszej w mieście naszym dobroczynnej instytucji. Obecnie znajduje się ona przy kościele Panny Marji na Nowem Mieście w powiększonych i z gruntu wyrestaurowanych budowlach. Liczba stypendystów wynosi nateraz 100, w której nie równie więcej jest kobiet. Kandydat zamierzający zapewnić tu sobie dośmiertne stypendjum, winien złożyć tytułem wkupnego rs. 90 i oczekiwać na wakans; chcący zaraz być pomieszczonymi, winni nadto złożyć jednorazowo rs. 450. Pozyskujący stypendjum ma zapewnione w instytucji, do śmierci, dogodne pomieszkanie, doktora, lekarstwo, opał, światło i ogólną posługę, prócz tego zaś otrzymuje jeszcze corocznie do rąk, do wyłącznej swej dyspozycji, na żywność, odzież, pranie i t. p. kwotę rs. 37 kop. 7 w ratach miesięcznych, zostając zawsze w swobodzie swego stanu oraz stosunków z krewnymi i znajomymi swoimi na mieście. Widzimy więc nader korzystne dla stypendystów warunki i dla tego też bardzo wielka jest ciągle konkurencja do pomieszczenia się w pomienionej instytucji, tak że kandydaci złożąwszy wkupne, chętnie i cierpliwie po lat kilku na wakans wyczekują. Obecnie instytucja pomieniona gorliwie i z obywatelskim poświęceniem nadzorowana przez osobną radę szczegółową opiekuńczą, pod zwierzchnią kontrolą rady głównej zakładów dobroczynnych, posiada w kapitałach przeszło rs. 60,000.

* (Koncerta Patti). P. Ulman, dyrektor opery w Nowym Jorku, ogłasza trzecią i ostatnią serję koncertów w Europie pod jego przewodnictwem, które ma dać w ciągu obecnej jesieni i zimy w następujących miastach i następującym porządku: w Berlinie, Poczdamie, Stralsundzie, Greifswalde, Szczecinie, Brandeburgu, Gdańsku, Elblągu, Królewcu, Bydgoszczy, Poznaniu, Wrocławiu, Brzegu, Raciborzu, Wiedniu, Brnie, Grätzu, Prezburgu, Monachjum, Augsburgu, Sztutgardzie, Heidelbergu, Frankfurcie n. Menem, Moguncji, Kolonji, Düsseldorfie, Leodjum, Brukselli, Antwerpii, Roterdamie, Hadze, Amsterdamie, Utrechcie, Arahaimie, Barmen, Magdeburgu, Halli, Lipsku, Dreźnie, Petersburgu, Moskwie, Warszawie, Krakowie, Lwowie i Pradze. Dnie koncertowe będą ogłaszane w każdym mieście na dwa miesiące naprzód, a w każdym koncercie będzie brało udział od 5 do 10 artystów. Nazwiska artystów są następujące: Carlotta Patti, pani Nieman-Seebach (deklamatorka), dr. Gunz (śpiewak piosnek); fortepjanista: Ludwik Brassia (z Brukselli), J. Epstein (z Wiednia), Alfred Jaell i A. Kącki (z Petersburga); skrzypkowie: Auer (z Düsseldorfu), David i Dreyschok (z Lipska), Hellmesberger (z Wiednia), Lauterbach (z Dreznia) i Henryk Vieuxtemps; wiolonczeliści: Alfred Piatti (z Londynu) i de Swert; kontrabasista solowy, Simon; waltornista solowy, Richard Lewy (z Wiednia); akompaniator, Ed. Franck, dyrektor śpiewu opery komicznej w Paryżu.

* (Odpowiedź na korespondencję z Radomia umieszczoną w N. 205 *Dzien. Warsz.* z d. 5 (17) września). Wyczytawszy recenzję mniemanego znawcy, który powodując się może osobistością, wynurzył zdanie zupełnie przeciwne wszelkim zasadom sztuki dramatycznej i prawdzie, jako człowiek bezstronny, słabe me pióro poświęcam na obronę słuszności. Pierwszą zasadą krytyka winna być znajomość przedmiotu i osób o których pisze; druga zaś bezstronność zupełna. Szanowny recenzent odstąpił od obydwóch, zarzucając panu Moszyńskiemu, obdarzonemu od natury wyższymi zdolnościami, który 10-letnią praktyką i pracą, zamiłowaniem i pojęciem swego powołania, wznosił się wysoko w swej sztuce i zjednął sobie ogólną sympatję tutejszej publiczności, że „trochę sztywności, wiele przesady w deklamacji, ciągle zniżanie i podnoszenie głosu w najmocniejszych epizodach, jak piłką kaleczyło ucho”. Co do tych zarzutów, łatwo dowieść nieświadomość recenzenta, zmiana bowiem głosu dowodzi, że pan Moszyński nie jest w grze swojej monotonnym, grając zaś w dramatach rolę serjo-amantów, nie może być trefnieniem, czego sobie pan recenzent życzył — dość zaś niefortunne porównanie „jak piłką kaleczyło ucho”, dowodzi, że szanowny krytyk niedawno wyszedł ze szkół i o piłce, zapewne do zabawy służącej, wspomina. Co zaś do reszty personelu tej trupy, zdania jego: że panny Gajewska i Winnicka wielki stanowią kontrast z paniami Krajewską i Kestner, niezgo nie dowodzi; albowiem nie naturalniejszego nad to, bo obie te panny są młode i kształcą się dopiero artystki, a jakkolwiek początkujące, posiadają jednak, szczególnież też panna Gajewska, wyższe zdolności i zamiłowanie w sztuce, co przy starannem wychowaniu, znajomości obcych

języków, szlachetności ruchów, i miłej powierzchowności zdaje się ręczyć za przyszłe ich powodzenie; że słaby ich organ, jak twierdzi recenzent, zaledwie dochodzi uszu słuchaczy, nie można zaprzeczyć, szczególnież zaś do uszu tych, którzy upośledzeni od natury na słuchu, powinni by zaopatryć się w tylokrotnie ogłaszane instrumenta akustyczne. Najbardziej zaś dowodzi nieświadomości recenzenta i jego stronności rada, aby pan Moszyński w grze swojej naśladował pana Freja, który zwykle grywał rolę komiczne, jako to: Ieka zapieczetowanego, Gawelka i t. p. Dziwne zaprawdę żądanie, aby amant stał się komicznym trefnieniem! Lecz dla gustu nie ma ogólnej zasady, chociaż więc cokolwiek sprzeciwia się gustowi i zdaniu szanownego recenzenta, radziłoby się jednak widzieć pana Moszyńskiego i Freja pracujących wspólnie, gdyż pan Frej w takim razie mógłby bardzo wiele korzystać z doświadczenia i rad pana Moszyńskiego. Tu jeszcze czuję się być w obowiązku nadmienić, że od czasu objęcia dyrekcji przez pana Moszyńskiego, scena tutejsza i my, widzieliśmy po raz pierwszy nowe i wyborowe sztuki, któremi stara się przy nader ograniczonych środkach pomnożyć swój repertuar sceniczny. A. K.

* (Szyldy). W rozkazie warszawskiego ober-policmajstra do policji wykonawczej czytamy: Rozkazem danym w 1864 r. za N. 16, poleconem było, ażeby wszystkie szyldy w mieście były w językach polskim i ruskim; zwrócić uwagę na nieprawidłowość i złą pisownię szyldów pisanych po rusku, zalecić rozkazem za N. 212, na odpowiedzialność pp. policmajstrów, poprawienie wszystkich błędnych szyldów. Pomimo to, dotąd jeszcze widzieć można w mieście wiele szyldów z niesłychanie złą piśmownością i nie mających nieraz sensu; polecam przeto pp. policmajstrom, ażeby sprawdzili osobiście wszystkie nieprawidłowe szyldy i złożyli mi na dzień 5 (17) października kopje z nich, z uwagą przy każdej, w jaki sposób ma ona być zmieniona. Przy tej sposobności zwracam uwagę na to, że na wielu szyldach ruskich używane są litery polskie zamiast ruskich, jak na przykład: D zamiast Д, polskie Y zamiast ruskiego Я i t. p.; obok tego, na bardzo wielu szyldach znajduje się bardzo niestosownie podpis Depo, który można z wielką łatwością zastąpić wyrazami skład lub handel. Po złożeniu mi żądanych kopij z projektowanymi poprawkami, takowe zostaną w podwładnym mi zarządzie przejrzane, poprawione i odesłane napowrót, dla zamiany starych szyldów na nowe poprawione, w terminie jaki oznaczę.

* *Kółko Domowe* na pierwszą połowę miesiąca października wyszło z druku i zawiera: Tancerka, wiersz przez J. Janiszewską (z drzeworytem).—Kryształ górny, wiersz przez Gabriele Puzynię.—Deputacja sandomierska, powieść historyczną przez J. Bartoszewicza (z drzeworytem rys. Tegazzo ciąg dalszy).—O pozytywizmie, przez J. Śnięgielską (dokończenie).—Korespondencja z Biarritz.—Dom o siedmiu wieżyczkach, powieść amerykańskiego autora Nathaniela Hawthorne przez A. z Ch. Borkowską.—Przytem: dodatek o ubiorach, tablica rysunków i rycina mód we Wrześniu, przez niemożność nie dołączona.

* (Pożary w Mitawie). Donoszą z Mitawy pod dniem 4 września (v. s.). W tych dniach miasto nasze nawiedzone zostało kilkoma pożarami. Rzecz szczególna, że ogień wybuchł dwa razy na tem samym miejscu; pierwszą razą zapaliła się podłoga w zamkniętych pokojach, niewiadomo z jakiej przyczyny, a w kilka dni potem, w nocy wyłknął tam znowu ogień w pokojach, które były zamknięte, lecz tą razą znaleziono materiały palne. Wkrótce znowu zapaliły się sadze w kominie innego domu, a w kilka godzin po ugaszeniu, w tymże samym domu zapalił się spichrz drewniany z niedocieczonej przyczyny. Tymczasem jak te wypadki podały powód policji do zalecenia właścicielom większej ostrożności i pilnowania swych domów, wyczytaliśmy w gazecie rygskiej wiadomość o jakimś stowarzyszeniu podpalaczy w Warszawie, które dla uzyskania wynagrodzenia za pogorzele, podpala w różnych gubernjach. Wiadomość ta może przyczynić się do nadania większej doniosłości pogłoskom, jakie się u nas szerzą. Mając w poszanowaniu honor naszych właścicieli domów, nie dajemy wiary tym pogłoskom; ale dla wyjaśnienia prawdziwego stanu rzeczy, widzimy potrzebę ogłaszania rezultatów dochodzeń policyjnych, bo to jest jedyny sposób dla położenia końca wszelkim wnioskom i domysłom. Przytem nie zbytniem będzie przypomnieć, że w Rydze uczuwać się daje nagła potrzeba wolnej straży ogniowej. Wprawdzie obywatele m. Mitawy nie szczędzili dotąd usiłowań w gaszeniu pożarów, i Mitawa, złożona powiększej części z zabudowań drewnianych, uniknęła tej klęski w znacznych rozmiarach; lecz z innej strony wyraża to niebezpieczne zaufanie w sobie; jak tylko u nas była mowa o stałej straży ogniowej, odzywano się: „My zawsze byliśmy czynni w gaszeniu pożarów; ale skoro zaczną komenderować i żądać obowiązkowych usług, nie będzie nic dobrego”. Tak to rozprawiają w miastach, które nie doznały klęski wielkiego pożaru; wszakże bezzasadność takiego twierdzenia jest zbyt widoczną. Jak przeciw niewielkiego, ale dobrze uorganizowanego wojska

nie może nic dokazać znaczna nawet liczba bezbronnych ludzi, tak samo w razie wielkiego pożaru nie nie zdoła zrobić tłum mieszkańców, z których każdy będzie rządzić i przeskadzać jeden drugiemu; tembardziej nie może nic zrobić w razie pożaru wynikłego jednocześnie w kilku miejscach. Wszędzie wolne straże ogniowe przynoszą istotne korzyści, większe nawet od rządowej straży ogniowej. (*Birż. Wied.*)

* (Kwestarz). *Dzien. Pozn.* zwraca uwagę na jakiegoś człowieka, który jeździ po powiecie Obornickim w habitie franciszkańskim, własną bryczką i zbiera ofiary dobroczynne. Ponieważ poznańscy zakonnicy zgromadzenia księży franciszkańców nie posyłają żadnych kwestarzy, przeto zdaje się, że jest w tem jakiś podstęp, zwłaszcza że wyż wspomniany człowiek powiada, że przyjechał z Rosji i posługuje się paszportem ruskim. (*Pos. Z.*)

* (Giełda w Poznaniu). Dnia 2 go b. m. o godzinie 11-ej przed południem otwartą została w mieście Poznaniu giełda. Uroczystość tę zagał prezes trybunału handlowego, radca handlowy Bielefield, który zwrócił w swej mowie uwagę na ważność nowej instytucji, wynurzył ministrowi handlu wdzięczność za poparcie dane w tym względzie i zakończył trzykrotnym okrzykiem na cześć króla. Następnie odczytane zostały przepisy o obowiązkach komisarzy giełdowych. (*Pos. Z.*)

Ameryka.

* (Panama). Parowiec francuzki przywiózł wiadomości z Panamy pod d. 5 września. Boliwia bynajmniej jeszcze nie uspokojona. Donosiliśmy w początkach lipca, że prezydent Melgarejo, który nie był obecnym w czasie wybuchu powstania w prowincji Paz, miał wkrótce nadjechać. Według ostatniej poczty Melgarejo, wiodąc wojska dla uśmierzania prowincji Paz, otrzymał nową uchwałę wydaną w Cochamba w d. 3 lipca. Polecono mu robić ciągle kontra marsze; z Oruro wyszedł on na czele 6 do 700 ludzi wyborowego wojska. Jenerał ten nie uda się wprzód do Paz, dopóki nie uśmierzy południa. (*Le Mon. Un.*)

Anglia.

* (Projekt reformy.) Przewódcy torysów i wigów zaprzatają się wspólnie kwestją, jakie mają zająć stanowisko w razie gdyby opinja publiczna, prasa i postawa większości w izbie niższej, żądały zaprowadzenia reform parlamentarnych. Zdaje się, że pomiędzy stronnictwem liberalnem umiarkowanym i torysami nastąpiło zupełne porozumienie co do przeszkodzenia stronnikom Bright'a w przeprowadzeniu zamierzonych przez nich reform. Z drugiej zaś strony powiadają, że radykalni, dla skrzyżowania działań tej koalicji, postanowili nie wszczynać w przyszłym roku rozpraw nad planem reformy parlamentarnej, lecz poczekać z takowemi na przyjaźniejsze czasy. (*Nordd. A. Z.*)

* (Handel międzynarodowy). Zapewniają z Londynu, że rząd austriacki oświadczył gabinetowi angielskiemu, iż nie ma potrzeby troszczyć się dłużej o utrzymanie stosunków handlu międzynarodowego, gdyż rząd cesarza Franciszka-Józefa ogłosił wkrótce nową taryfę celną, która znacznie ograniczy prawa wchodowe. (*Le Mon. Un. s.*)

Austrja.

* (Obawy). *Wiedeń, 28 września.* Obawy przybierają tu coraz większe rozmiary. Opowiadają następujące rzeczy: W obozie pod Somma, kiedy pionierzy przy manewrach rzucali most na rzecę Po, król Wiktor Emanuel miał rzec do oficerów: „Zbliża się czas, w którym nie na żarty rzucicie most przez Po... wkrótce pociągniemy przeciwko naszemu nieprzyjacielowi.” Pórzędowa korespondencja *H. B. Z.* powiększyła jeszcze owe obawy wzmiąkując, że polityka francuzka po długiej bezczynności zaczyna się na nowo poruszać, mianowicie w sprawach włoskich, w przedmiocie kwestji rzymskiej. W skutek bowiem najnowszych bezpośrednio pomiędzy papieżem a deputowanym włoskim p. Boggio odbytych układów, podjęcie napowrót urzędowych układów pomiędzy Rzymem a gabinetem florenckim doprowadzi, jak mówią, do nieuchybne porozumienia. Kwestja rzymska łatwą jest do rozwiązania w duchu konwencji wrześniowej i według życzeń Napoleona, który uważa sobie za sprawę honoru doprowadzić, jeszcze za życia Piusa IX, kwestję tę tak dalece, ażeby pomiędzy Florencją a Rzymem zupełne nastąpiło pojednanie. Zmiana ambasadora austriackiego w Rzymie, o czem doniósł już telegraf, jest dowodem, jaką ważność przypisują w Wiedniu nowym wydarzeniom na zachodzie. Za ewne nie miłą także będzie dla Wiednia podróż Bismarcka do Paryża i pogłoski o przymierzu, pojawiające się w dziennikach francuzkich. (*Patr. Z.*)

* (Pp. Bach i Hübner). Wiadomość, że p. Hübner ma zastąpić p. Bacha na posadzie ambasadora austriackiego w Rzymie, należy do rzędu tych, którym należy tylko przez połowę wierzyć. P. Bach opuszcza rzeczywiście swe dotychczasowe stanowisko, lecz jak się zdaje dla tego, ażeby wrócić do w przyjaźniejszej chwili. Co się zaś tyczy p. Hübnera, nie zostanie on ambasadorem w Rzymie, gdyż woli zapewne być bliżej ogniska rządu. (Nordd. A. Z.)

* (Hr. Mensdorff Pouilly). Utrzymuje się dotąd pogłoska, że hr. Mensdorff opuści stanowisko ministra spraw zagranicznych. Właściwy powód do tego kroku leży bardziej w chorobliwym stanie zdrowia hrabiego, niż we względach politycznych. Hrabia Mensdorff jest od wielu lat cierpiącym i musi jeździć corocznie do Karlsbadu, nie dla rozrywki, lecz dla pokrzepienia nadwątlonych sił. Najwięcej szansy zostania ministrem spraw zagranicznych ma p. Blome, lecz co do czasu, w którym nastąpi ta zmiana, nie ma dotąd nic pewnego. (Tamże.)

* (P. Grunner) ma zostać ministrem handlu. Nominacja jego na to stanowisko nastąpi po powrocie cesarza z Ischl. (Nordd. A. Z.)

Francja.

* (Plany co do Algierji.) Zaczynają wprowadzać w wykonanie plany, które cesarz przywiózł z sobą z Algierji. Armja afrykańska zaczęła opuszczać bardziej wysunięte stanowiska, koloniści zaś mieszkający w odosobnieniu w oddalonych okęgach, otrzymali od władz zawiadomienie, że nie mogą odtąd liczyć w tych dalekich okolicach na opiekę oręża francuzkiego, i że z tego powodu lepiejby uczynili, gdyby się także cofnęli. Jenerał Wimpffen miał przy otwarciu posiedzeń rady jenerałnej Algieru mówę, w której powiedział, że wszystkie roboty około kolonizacji zostaną skoncentrowane w jednej strefie. W innej zaś strefie mają być porobione przygotowania zdolne zapewnić łącznie interesu europejszyków i krajowców, ażeby zapobiedz w ten sposób odpadnięciu Algierji. W trzeciej nareszcie strefie, krajowcy, którzy przenoszą życie koczujące nad stałe osiedlenie się, będą mogli mieszkać bez przeszkody. Chodzi o to, ażeby nie rozpraszać sił zbrojnych we wszystkich kierunkach; będą one przeznaczone do udzielania opieki pierwszej strefie, a przez skoncentrowanie, będą mogły w razie potrzeby działać stanowczo. (Nordd. A. Z.)

Hiszpanja.

* (P. Bermudez de Castro). Korespondent donosi z Biarritz o utrzymaniu się na posadzie posła p. Bermudez de Castro. Pomyślnie to rozwiązanie kwestji spornej zagrażającej stanowisku owego dyplomaty, uchroniło od nieodzownego przesilenia gabinet O'Donnella i położyło może tamę nieograniczonym i niepewnym następstwem mogący wyniknąć z podobnego rodzaju wypadków. (Nord.)

Meksyk.

* (Dochody). Dochody z komory celnej w porcie Meksyku znacznie powiększyły się, tak, że rozmaite dochody nowego cesarstwa meksykańskiego przez pierwszą połowę 1865 roku podały się z 5,042,567 piastrow na 27,229,861 fr. 80 c. (Le Mon. Un.)

Niemcy.

* (FMP. Gablenz). Hamburg, 2 października. Hamb. Nachr. donoszą, że książę oldenburgski przyjmował na zamku Gildenstein adjutanta feldm.-por. Gablenza, który oświadczył, że sam jen. Gablenz przybędzie wkrótce na dwór oldenburgski. (Wolffs T. B.)

Włochy.

* (Obóz w Somma). Z Florencji donoszą, że manewra w obozie w Somma zostały ukończone. Jenerał Durando wydał do wojsk rozkaz dzienny, z którego podajemy ustęp dowodzący, że we Włoszech wojna jest ciągle pożądaną i że kwestja wenecka nie jest tam uważaną jako kwestja czasu, jak to mieć chce jedno z francuzkich pism półurzędowych. Jenerał Durando mówi z niejaką niecierpliwością do swych żołnierzy: „Za kilka dni wrócicie do miejsc w których stajecie załoga. Smutek, jakiego doznajemy z tego powodu, że musimy się rozstać, oraz gorące życzenie, jakie wszyscy żywimy, rychłego połączenia się na polu bitwy, są wyraźnym dowodem, że w ciągu tych trzech miesięcy wspólnego pożycia, węzły „zгоды, łączące nas we wspólnym celu wielkości ojczyzny i potęgi armji, bardziej się jeszcze ścięsiły”. (Nordd. A. Z.)

Korespondencje Dziennika Warszawskiego.

Londyn, 27 września 1865.

Żebrak polski.—Komentarze do obecności Langiewicza w Londynie.—Zdanie Grattan'a o Irlandji.—Dalsze aresztowania w Irlandji.—Kaczka puszczona przez pewien dziennik.

Przystań w Cork. — Donosiciel Wener, pułkownik irlandzki in partibus.

Przechodząc wczoraj przez Strand, zaczepiony zostałem przez człowieka wysokiego wzrostu, ubranego w brudne łachmany przykryte paletotem czy surditem zielonym, ozdobionym czerwonymi potrzebami. Panie, rzekł do mnie ten człowiek, okaż mi miłosierdzie, jestem męczennikiem wolności, wygnano mnie z Rosji z powodu moich stosunków z Herzenem. — Czy mówisz pan po rusku? zapytałem go. — Człowiek ten odpowiedział mi po rusku. — Nie lubię Herzena, rzekłem mu, nadaremniebyście wychwalali przedemną tego człowieka. — Wówczas mój żebrak zwinął naraz chorągiewkę i począł oświadczać się z pełnem uszanowaniem przywiązaniem do rządu ruskiego. Z łatwością z jaką zmieniał on swe zdanie poznałem, że miałem do czynienia z polakiem, i postanowiłem przekonać się o tem. — Czy kochacie polaków? zapytałem. — To są kanalie, gędniki, odpowiedział on z żywością przypominającą Talmę. — Nie podzielam pańskiego zdania, odpowiedziałem, polacy są to dzielni ludzie — i udałem że odchodzę. — Są wprawdzie dzielni ludzie pomiędzy polakami, rzekł nieśmiało ten człowiek, zresztą sam jestem polakiem. — Powinności byli powiedzieć mi odrazu, że jesteście polakami, odrzekłem mu. — Ach! odpowiedział on, polacy są tak źle widziani w Londynie, że dla dostania jałmużny, lepiej jest ażeby polak wydawał siebie za rosjanina, węgria lub włocho. — Dałem 2 szylingi temu człowiekowi, który obsypał mnie błogosławieństwem i poszedł wprost do szynku, gdzie połączyła się z nim jakaś irlandka, również jak on gędnie ubrana i mająca nos czerwony, nie ustępujący w niczem nosowi jej kochanka.

Obecność Langiewicza w murach naszego miasta wywołała komentarze, jedne śmieszniejsze od drugich: ex-dyktator został mianowany wodzem naczelnym fenjenów, powiadają jedni; rząd waszyngtoński powierzył mu dowództwo nad jedną z swych armij, powiadają drudzy, i ma służyć sprawie której służyli Kosiński i Puławski; ex-dyktator ma być mianowany wodzem naczelnym oddziału of volunteers, powiadają trzeci. Niektórzy nareszcie wychodzący sąlą, że Langiewicz chce wejść do składu ogniska rewolucyjnego w Londynie. Wiem z dobrego źródła, że ex-dyktator spodziewa się wywołać swą obecnością nowy meeting; lecz trafił on w złą porę, albowiem pp. Ed. Beales, Towshend i lord Hennessy są zbyt zaprzątnięci sprawą irlandzką ażeby mogli myśleć o zwołaniu nowego meetingu. Anglicy nie chcą już słyszeć o polakach.

Obecne położenie Irlandji przypomina wyrazy wyrzeczone niegdyś przez Grattan'a, znakomitego człowieka: „Irlandja stoi pośrodku między warjatami i „szaleńcami, którzy chcieliby wywołać rokosz nie posiadając środka do stawienia oporu kompanji żołnierzy lub silnemu patrolowi złożonemu z uzbrojonych „konstablów, a władzami, które pęzą nogami prawną, a również bezwzględnie „i sami rokoszanie.” Władze rozwijają zbyt wielką gorliwość; tak, aresztowano niedawno dwóch śpiewaków węgrowskich za to, że śpiewali balladę *The green above the red*, poezję Tomasza Dwin'a, którą śpiewają w salonach Londynu, nie mających nic wspólnego z polityką.

Oprócz aresztowań dokonanych w Irlandji, aresztowano także znaczną liczbę osób w Manchester i Liverpool, i zabrano papiery i dokumenta przywiezione przez jakiegoś b. oficera armji skonfederowanej. Jest to okólnik drukowany w Nowym-Jorku, mający tytuł: „Kwatera główna stowarzyszenia fenjenów.” Jeżeli mamy wierzyć temu dokumentowi, liczba stowarzyszonych wynosi 300,000 w Irlandji i milion w Ameryce; lecz okólnik kończy się tak samo jak okólniki stowarzyszeń polskich, żądaniem funduszy, których stowarzyszeni, jak się zdaje, najbardziej potrzebują.

Panował przez chwilę w stolicy bawelny strach paniczny. Jeden z dzienników ogłosił na serjo niby raport kapitana okrętu amerykańskiego *Hannah*, który przybył z Kanady do Mersey. Okręt ten miał jakoby spotkać 15 września, pod 50 50' szerokości i 27 16' długości, wielki parostatek szrubowy mający 2,000 beczek objętości, uzbrojony i wiozący jak się zdawało mnóstwo ludzi. Parostatek skierował kulę armatnią w stronę okrętu *Hannah*, który wywiesił niezwłocznie flagę amerykańską. Ten podejrzany parostatek zmienił natychmiast kierunek i połączył się z innym parostatkem takiej samej objętości i mający wielką flagę zieloną, na której widać było harfę irlandzką. Wiadomość ta wywarła niejakie wrażenie na Stoek-Exchange w Liverpoolu, aż dopóki nie zasiągnięto u kapitana bliższych szczegółów. Oświadczył on, że nie było słowa prawdy w tym raporcie, że nie spotkał nic podobnego i że dziennik stał się ofiarą mistyfikacji.

Kanajjerka angielska nie przestaje krążyć w przystani Cork; ma ona na swym pokładzie kompanję konstablów i intendenta policji.

Dokumenty wydane władzom angielskim, zostały wykryte nie tylko przez szpiegów, lecz także przez samychże członków stowarzyszenia. Rozmaito ludzie przyjmowani są z łatwością do towarzystw tajnych i zdradzają często tajemnice. Głównym donosicielem jest niejaki Wener, który był z Niemcem, lecz go wydalono z pułku za złe sprawowanie się; zaciągnął się on następnie do milicji; był on protestantem i zapalonym oranżystą.

Przybył on do Cork, i przeszedłszy na wiarę katolicką, zwrócił na siebie uwagę z powodu wielkiej gorliwości religijnej. Oświadczył, że zaciągnął się w r. 1864 do bractwa fenjenów i złożył przysięgę nam zaś katolicki. Stowarzyszenie miało na celu uwolnienie Irlandji z pod jarzma saksjonów i zaprowadzenie rzeczypospolitej w miejsce rządów królowej. Wprowadzono go następnie do rady najwyższej, która odbywała się u właściciela jakiejś szynkowni nazwiskiem Geary, który zbiegł obecnie i za ujęcie którego wyznaczona jest nagroda 200 fun. ster. Każdego tygodnia odbywały się w domu Geary trzy lub cztery zgromadzenia. Redaktor dziennika *Irish people* wykładał tam zasady strategji i fortyfikacji. Uczono się tam także robić ładunki. Wener awansował bardzo, gdyż z prostego żołnierza został pułkownikiem i otrzymał dowództwo nad pułkiem złożonym z 200 ludzi, których uzbroił w kije i masztrował w miejscowości zwanej Tervints i położonej o dwie mile od miasta. Okazuje się ztąd, że fenjeni postępowali szybko w stopniach, tak iż zdawałoby się, że naśladowali tryb awansów koryfeuszów powstania polskiego. Prosty żołnierz awansował w ciągu kilku tygodni na pułkownika za to, że nauczył 200 obywatelsów maszerować. W ten to zgromadzeniu Wener widywał większą część osób aresztowanych przez policję. Złaje się, że stopień pułkownika był bardziej zaszczytny niż zyskowy. Trafnem wydaje się do uwierzenia, że Wener, który był dopuszczony do tajemnic stowarzyszenia, cierpiał taką nęlgę, iż wszedł do domu w Brinton (dom przytulki), gdzie mieszkał przez trzy miesiące. Wówczas tu przyszło mu na myśl wyjść z tego smutnego położenia przez zaprzeczenie policji tajemnic stowarzyszenia, i spowodować aresztowanie głównych spiskowców, którzy znajdują się obecnie w więzieniu.

M. A.

Bractwo rzemieślnicze w Krakowie.

Po niefortunnej mowie ks. Kamińskiego na obiór dyktatora, gdy nikt w cudowność trzech słów nie wierzył, a były misjonarz od ś-g-o Krzyża, nie miał tyle łaski u Pana Boga, by odegrać rolę Jozuego, kretył jego chwiać się zaczął. I z olbrzymią zeszła na kuria, z druzgiew Kordeckiego na zwyczajnego szarlatana; błąkał się długi czas po Krakowie, czepiał się różnych stronnictw, raz wychylał pod niebiosa białych, to znowa schlebując czerwonym, nareszcie pocziwego Rochebruna obałamiciwszy wysoką swoją inteligencją i stosunkami zagranicznymi, otrzymał stopień sekretarza wojennego, przybyłszy i na nowo stał się czynnym członkiem różnych muctaw. Rochebrun po polsku nie umiał, czynności zatem załatwiał Kamiński i korespondencje prowadził. Trzeba nieszczęśliwego trafi, że kiedy Langiewicz *drapał* z całym dyktatorstwem z obaju, jenerala Wysockiego wyznaczono na ministra wojny. Dwa wojskowy, lubo podpadły na zdrowiu, energicznie wziął się do rzeczy, pozmienił dawne urządzenia obywatelowe, ujął w karby panów werbujących, nakazał składowanie egzaminów wojskowych oficerom, je lmem słowem *przyszła armja polska* miała być karną, wyćwiczoną i regularną. Z tych powodów, dowódcy niektórych oddziałów dla braku potrzebnych zdolności zmienieni, a między innymi Rochebrun, mianowany niegdyś przez Langiewicza jenerałem, otrzymał dowództwo naczelnie przyszłych pułków województwa krakowskiego. Skoro nominację przysłał wspomnionemu Rochebrunowi, ma się rozumieć na ręce sekretarza ks. Kamińskiego, ten, na dziwny a prawdziwie zdradziecki, wpada koncept i pytającem się jenerałowi tłumaczy, że jest mianowany przez rząd narodowy, *naczelnikiem sił zbrojnych polskich*. „A kiedy tak rzecz Rochebrun, do ks. Kamińskiego, to się należy zabrać do tych panów” i stwierdzając słowo pismem, pierwszemu Wysockiemu, jako niedołądze i człowiekowi przyztemu, obok pochwał za przeszłość, każe przesłać dymisję. Dymisję wręczając, Wysocki skoro przeczytał, wpadł w straszną paję i nie wchodząc w istotę rzeczy, pisze po francuzku list do Rochebruna, w którym go zupełnie maltretuje i ze służby uwalnia. Rochebrun, beszta sekretarza i z wyrazami na ustach: „Ce sont des laches, ces polonais” odjeżdża koleją żelazną do Francji. Sekretarz został panem niektórych mobilów jenerala, a uzbierawszy nadto skrzętnem... okradaniem swego pryncypała przyzwoitą sumkę, niknie.

Gdzie się udał, jakie były cele dalszych jego machinacji, trudno zbadać, niedługo tylko roznosi się wieść, że ks. Kamiński podał prośbę do rządu naszego o amnestję i takową miał uzyskać.

Nowy krzyk, nowe sarkanie na sławnego oratora w d. 3 maja 1861 r. w kościele ś. go Krzyża, gdzie nadsładować Masyllona, jak ten piekło, on palcem wytykał nieprzychylnych i szpiegów, powodując zamieszanie i rozruch a nawet niepodobne po za kościołem biatyki.

W sierpniu w r. 1863 między publicznością i ludnością miasta przewijać się zaczęły jakieś karteczki z pieczętkami, na których zamieszczano dwie ręce w uścisku, w około zaś napisano: *Trybunał rewolucyjny, śmierć zdrajcom!* Mimo najbaczniejszego śledzenia policji komitetowej i austriackiej, nie można było dojść co to za jakiś nowy rodzaj sprzysiężenia i kto mianowicie miał być tym zdrajcą. Nareszcie zjawili się również ks. Kamiński; przebrany zupełnie po cywilnemu, rzadko widziany był we dnie, za to nad wieczorem i nocą przemykał się po zaułkach, najwięcej zaś po ulicy Florjańskiej.

Słychać było różne skargi na nachodzenie domów przez nieznaną ludzi, podrzucanie anonimów, jakichś rozkazów do płacenia podatków; aż w końcu, pan Janowski, fryzjer z rynku dał cokolwiek objaśnić. Rzecz się tak miała, że do niego, jako do rzemieślnika, zgłosiło się dwóch nieznanymi, którzy przedstawiali mu potrzeby stowarzyszenia się rzemieślników — straży narodowej wewnętrznej — dalej miejscowej kasy i tym podobne inne głupstwa. Skoro tenże wcale im nie kontrował, ale przeciwnie potakiwał, uściskawszy go za rękę i nagadawszy duserów, odeszli. Może w dwa dni po opisanych wypadkach, Janowski znalazł na stoliku nominację na członka braterstwa rzemieślniczego w Krakowie z pieczęcią wyżej wymienioną. Mało sobie ważąc posadę, której celu nie znał, kartkę tę, gdzieś zarzucił i nawet zupełnie o niej zapomniał. Coś około 15-go sierpnia t. r. wręczono mu, również tajemniczym sposobem, rozkaz stawienia się do złożenia przysięgi, pod karą śmierci. Tu już trudno było milczeć; biegnie więc do swego dobrego znajomego i zwierza mu się z swoim kłopotem. Ale wpadł z deszczu pod rynnę, bo p. P. krawiec, należał widać do bractwa. Delikatnie dał Janowskiemu do zrozumienia, aby nie opierał się, gdyż widać jest człowiekiem honoru, kiedy mu zaufano. Fryzjer wyszedł, kiedy jednak przechodził przez ulicę Wiślaną, aby się udać do domu, jakiś młody człowiek prosił go do znajomego swojego, żeby temu włosy zebrał. Janowski tłumaczył się, że nie ma nożyczek, młody człowiek zapewnił go, że na miejscu wszystko znajdą i tegoż wzięwszy pod rękę poprowadził do domu przy ulicy Brackiej. Tu w sieni, fryzjer został obkoczony przez ludzi ze sztyletami, zawiązano mu oczy, gdzieś przeprowadzono, następnie wsadzony został do fiakra i wieziony. Po krótkiej jeździe, Janowski uczuł, że stoją przed domem, jakoż poszeptało mu: „wysiadaj pan,” fiaker odjechał a fryzjer wzięty pod rękę, wprowadzony został gdzieś do zatęchłego miejsca. Po naradzeniu się widać poprowadzono dalej po schodach w dół, do piwnicy. Niezadługo zdjęto mu chustkę z oczu i cóż zobaczył — oto jaskinię powleczonej w około czarnym sukniem, na którym leżały trupie głowy. W środku, przy stole, siedziało pięć osób zamaskowanych — przed nimi trupie głowy i sztylety, jakieś grube księgi, i świece zapalone czarne, jak to ma miejsce przy przysiędze u żydów.

— Przybliży się, rzekła ponurym głosem, siedząca na fotelu maska.

Janowski się zbliżył do stołu.

— Wykonasz tu przysięgę na tajemnicę, ale biada ci, jeżeli zdradzisz.

Dwóch z siedzących stanęło przy Janowskim z dobytymi nożami, kazali mu ukłęknać, podali krucyfiks, i uspokoiwszy go, że się nie ma czego obawiać, wymawiali wyrazy strasznych zaklęć, jakie drżący fryzjer powtarzał. Po dopełnieniu formalności, przełożony pocałował go, wszyscy z koleji uścisknęli za ręce, nazwali bratem, przyrzekli opiekę i pomoc, niezapominając dodać, że od dziś obowiązany słuchać wszelkich rozkazów władzy, a nawet, jeżeli będzie tego potrzeba, zabić wskazaną mu osobę.

Fryzjer przerażony, kiwnieniem głowy wszystko zatwierdził i wyprowadzony został również tajemniczo jak był wprowadzony.

Od tej chwili, konspiracja szerzyła się szybko, strach, pogroźki, nawet morderstwa, zmuszały mieszkańców miasta Krakowa, samych prawie rzemieślników, do zaciągania się w szeregi nieznanym spisowych.

Kiedy już ukonstytuowani w tajemną bandę mordercy, czuli się silnymi, rozrzucili po mieście plakaty a mianując się: „braterstwem rzemieślniczym,” oswobodzicielami od najazdu i tyranów, wzywali wszystkich do szeregów bratnich, przyrzekając wolność Pol-

ski. Podatki wybierano przymusem, wieczorem po ulicach, strach było chodzić, bo rozpasana tłuszcza snuła się wszędzie. Znajdywano nad Wisłą, trupy bez głowy, poćwiertowane na części, wśród białego dnia po ustronnych miejscach, nieznanymi jacyś ludzie napastowali przechodniów, a głównie tych którzy jakkolwiek zajmowali posadę w komitecie krakowskim.

Rzemieślnicy drżeli na wspomnienie czarnych masek i czarno ubranej piwnicy, policja austriacka zaprzestała śledzić podejrzanych, a tak otwarte zostało wolne pole bezprawiom i gwałtom. Pierwsze publiczne morderstwo spełniło braterstwo na podejrzanym człowieku, którego nawet z mieszkania, z ulicy Szewskiej aż przy eskorcie siły zbrojnej zdołano pochować. Oni to zaprowadzili tak zwanych *sztyletników* i *trucielców*, a Polska jednak, ta nieszczęśliwa Polska zlewana była krwią ofiar bezpotrzebnych.

Program czcigodnego bractwa, brzmiał szumnie i wojowniczo, naszpikowany wyrazami: *przemoc, niewola, despotyzm, obskurantyzm, podłość, zdrada*, niczem nie różnił się od innych programów i był pustym ładunkiem! Kieszenie tylko bogatszych cierpiały, bo podwójnie płacono podatki do komitetu i bractwa, rabowano systematycznie w imię ojczyzny i wolności. Nareszcie wyszedł plakat gromiący naczelnika miasta, zarzucający mu zdradę i miedolęztwo, kradzież i bezprawia różnych nazw. Przywołany przed trybunał rewolucyjny nie stawiał się i.... żyje zdrowo dotąd.

Postrach i groźby nareszcie spopularyzowały się między tłumem, a członkowie bractwa obłowiwszy się dobrze groszem, zwolna zaczęli przegadywać o tajemnicach podziemiów, a nawet wymieniać nazwiska przewodców. Tym sposobem wyszedł na światło boże i czcigodny promotor bractwa rzemieślniczego, wielce nieszanowany ks. Kamiński. Dla czego to indywiduum mimo znakomitego sprytu, mimo demostenesowskiej sztuki obelgiwania, ukryć się nie mógł i okrywając się szatami bohatera, zawsze wyglądał jak błazen, trudno zgadnąć, dość że w niedługim czasie, jakoś może w miesiąc po zawiązaniu się bractwa, wykryto, że pewien szynkarz na kleparzu, płatny agent austriacki, miał być rodzonym bratem dygnitarza brackiego. Ludzie odkryli plamy na słońcu, cóż dopiero na znikomym człowieku. Drobną fakt a jednakże tem jednym ks. Kamiński przygnieciony został i runął, biskup Gałęcki ogłosił go za szarlatana ubranego w suknię księżą i zakazał odprawiać mszy św.

Główne siedlisko promotora było przy ulicy Florjańskiej, gdzie u pewnego krawca pana O. mającego przystojną żonę, ks. Kamiński podwójnie był szacowany, jako przełożony i opiekun pani O., skoro mąż wydal się musiał w interesach handlowych. Powiadają, że nawet bardzo uczęszczalne wyprawiał orgie tłusty świętoszek, co połowę funduszów bractwa pochłonięło. Jawność jest zabójstwem mierności i hipokryzji; ujawniony promotor stał się znowu owym niefortunnym kaznodzieją z obozu Langiewicza i należało szukać nowych środków, aby wreszcie samemu nie stanąć przed „*Areopagiem piwnicznym*.” Ks. Kamiński i na to znalazł sposób: sfałszował list prezesa loży masonskiej¹⁾, list Mazziniego i z temi dowodami stawiał się na zebranie znaczniejszej a właściwiej bogatszej braci.

Już czerwieniały się twarze członków trybunału, już kilkanaście butelek próżnych stało pod stołem, gdy oto w pełni swojej powagi, z namarsowaną miną, zjawiał się w gronie biesiadujących Jowisz rzucający pioruny! Łatwo prostej czerni zapanować, a cóż dopiero krawcom, szewcom i innych rzemiosł przedstawicielom. Trochę pychy, trochę beczelności i sprytu, kilkanaście górnó brzmiących frazesów, gdzieś słychać było donośnie wyrazy „*Ojczyzna*” „*wyswobodzimy*” „*wy potomkowie Kilińskich*,” ot po wszystkim, cała mądrość, a ks. Kamiński to umiał i znał się doskonale na szmermelach oszołamiających ciasne głowy. To samo zrobił i teraz, zgrzytnął zębami, stuknął pięściami o stół i krzyknął: „*Tak niech poleje się krew wrogów, jak się leje to wino.*” *Bracia! niech i ja mam udział w tej na trupach naszych ciemności stypie!*

Podano kielich, ks. Kamiński rznął nim o ziemię, krzyknawszy: „*butelkę, jam spragniony, taką rozlewu, bo on zbawi kraj!*”

Bracia schwycili promotora w ramiona i z wielkiem niebezpieczeństwem być zgniecionymi, podrzucili w górę: „*Niech żyje nasz prezes trybunału rewolucyjnego!*”

Znalazszy tak usposobione umysły, krótkimi słowy dokonał reszty, obelgał więcej przytomnych, prze-

¹⁾ Nie długo dany wiadomość o wolnomularstwie w Galicji, a przy tej sposobności wystąpi na scenę i hr. Plater i antagonistą jego Juljusz Schram.

konał zupełnie pijanych i wycisnąwszy około tysiąca guldenów... pojechał do Szwajcarii.

Po co? Na wielką sesję wolnych mularzy i rewolucjonistów świata.

Pod jego nieobecność bractwo rozprzegło się zupełnie. Trybunał rewolucyjny działał wprawdzie, ale morderstwa nie były tak częste; trudno swoich morderców.

Powoli i sami rzemieślnicy trzeźwo przeglądali zaczęli, skompromitowani dostatecznie w obliczu dykcji policji, postanowili cokolwiek nastąpi, wycofać się z szeregów bractwa; na nieszczęście komitet znał wszystkich, urządzeń ich nie spróbował, groźb się nie bał, otóż panowie bracia zostali na koszu. A wstyd, nie należąc do ogólnego ruchu, wstyd będąc polakiem i krakowianinem nie mieć głosu w czynnościach ogólnych, nie mieć udziału... w obrywkach.

Bóg wie do czego by przyszło, gdyby nie nowy wypadek, że ks. Kamiński wrócił.

Powrót promotora ożywił upadłe duchy braci rzemieślników i zbiegano się ze wszęch stron żądając nowin a głównie rezultatu podróży. Ks. Kamiński oprócz kilku fotografii i jakichś niezmiernie ważnych papierów, nic nie przywiózł, zapowiadając przecież wielkie i pożyteczne zmiany. Jakoż nie długo się bawiąc, program bractwa zbliżył się w części do organizacji ogólnej, albowiem w miejscu zgrai nieczynnych próżniaków a wielce przytem szkodliwych sztyletników, uformowane zostały *bataljony bezpieczeństwa miasta i bataljony ruchome*. Cel tychże był taki, że ponieważ ochotnicy wychodząc w pole, nie znali mustry, z czego powstawały *wypadki nieprzyjemne* a najgłówniejsze, że ochrzczone *wojskiem*, tłumy były kupami niesforne, ks. Kamiński z bataljonów miał formować zbrojne zastępy, ćwiczone w wojennej praktyce. Bataljonów powinno być ośm, pięć w Krakowie, jako w mieście nadgranicznym, jeden we Lwowie, dwa zaś w Tarnowie. Dzielili się na ruchome i czynne w obrębie oznaczonym, oraz nieruchome. Ruchome uczyły się mustry i zastępować miały dotychczasową policję miejską, nieruchome zaś czekać na kolej mustry i spełniać czynności werbunkowe. Skoro który bataljon został należycie wymustrowany, a znalazłby się ochotny dowódca i broń potrzebną zebrać, wymaszerowywał w pole na bójkę; z kolei mustrowały się inne, brakującą liczbę dopełniał świeżo zwerbowany. W krótkim czasie zajęto prawie wszystkich i wszyscy oficerowie znaleźli miejsca. Tym sposobem czynności bractwa powiększyły się, zcichły niepotrzebne napady i morderstwa a ks. Kamiński zyskał nowy aplauz!

Lecz na pozór tylko wyglądało to pięknie i porządnie, cel jednak zawsze chybiony, bo ks. Kamiński w komitecie nie miał głosu, a od niego tylko mogły iść pieniądze, broń, o dowódcy nie ma mowy. Chcąc nie chcąc, organizacja stanęła, nikt z szeregowców ani z oficerów o wymarszu nie myślał, owszem ogólnie żądali dymisji. Dla czego? łatwo zgadnąć. Kwater nie było, żołdu nie płacono, co większa zwerbowanych do bataljonów nikt do oddziałów przyjąć nie chciał jako zapowietrzonych i *nie legalnie* zamierzających się bić wraz z innymi. Ks. Kamiński znowu się przeliczył, ale już za grubo. Wprzód, kiedy rozporządzał nożami różnych rzemiosł czeladników, tajemnie nimi kierował, sprzątał ukradkiem, bali się i swoi i policja austriacka. Dziś wszedłszy na drogę jawności, czemuże się różnił od innych, — niczem; był zwykłym konspiratorem! Pomocy od nikogo spodziewać się nie mógł, bo protektorzy zmiarkowawszy kłopotliwe położenie dawnego prezesa trybunału rewolucyjnego, usunęli się nieznacznie, do dalszej zaś organizacji nie stało funduszów, więc trzeba było uderzyć się w piersi i albo *mea culpa* wypowiedzieć przed komitetem krakowskim, albo uciekać.

Na to ostatnie zdecydował się; lubo sprytny, ruszył konceptem nie szczególnym, bo wybrał się koleją żelazną i zjechał do... Ołomuńca, do owego ostatniego przystanku rozbitków i zapoznanych wielkości. Aresztowanie księdza zmieniło stan rzeczy zupełnie. Bractwo rozpadło się, sterczące gdzie niedzicie nierozsądnie ujawnione *kolosy*, dostały się w ręce policji i zasiadły zamek krakowski. Reszta rozpierzchnięta i przerażona, ratowała się jak mogła już to powrotem do właściwych zajęć swego powołania, już to zmieniając miejsce pobytu.

Runął też wkrótce cały komitet krakowski, zjechałi komisarze pełnomocni, niespodziane schwycenie rachunków, wykryło sztraszliwe i bezecne nadużycia, panowie dygnitarze padli jak podcięte dęby. Ster objął rząd czerwono-biały, pierwsze forpoczty zbliżającego się generała Mierosławskiego. Jako w późnej jesieni listki, tak spadali różnego stanu i powołania urzędnicy narodowi, uścielając drogę dla przyszłego *triumfatora!*

Mysł ks. Kamińskiego znowu odżyła, gdyż bractwo rzemieślnicze dało byt organizacji świeżej: *Straży Narodowej i kadrom oficerów.*

Tu należy wspomnieć, że m. Kraków, a właściwie rządzący w Krakowie, silili się wszelkimi środkami powstrzymać napływ ludzi do kongresówki, każda nowo-tworząca się partja, pochłaniała czynności poprzedzającej i rozwijając się niby silniej, tamowała bieg sprawy, trwała czas jakiś i na nowo była pochłaniana. Takie było zbrojenie się w początkach oddziałów, tej natury równie był i upadek dyktatury, wyprawa jen. Mierosławskiego, legja zagraniczna Garibaldeggo, bractwo rzemieślnicze i ostatecznie wspomniana dopiero straż narodowa i kadry oficerów.

Straż narodowa, jako władza niwelująca niezgody i różnolitość żywiołów, przyjęła do swego łona wszystko co nie tylko zapisało się do bataljonów ale nadto i wszystkich od początku powstania znajdujących się w mieście uciekinierów i wagabundów; kadry filtrować miały fusy i dobierać co najdzielniejszego na oficerów powstania. Umysły ożywiły się, nadzieje wzrosły, pieniądz szerokim popłynął strumieniem, przegadywano o pospolitem ruszeniu, o siłach niezliczonych francuzów, o powstaniu Węgier, przyłączeniu się do ogólnego ruchu księcia Kuzy, o rewolucji w królestwie Lombardzko-Weneckim, zamieszkach w samej Rosji, łgano na gruby kamień, bo cóż kogo mogło kosztować parę słów na wiatr puszczonych. „Ty płac jednak biedny kraju, zbójcom i szarlatanom, „złodziejom i błaznom, wysilaj się, dawaj ofiary, bo „już zbliża się ostatni kres... upadku”.

Skorzystał też i ks. Kamiński z ogólnej radości, durzył, blagierował, aż w końcu uzyskawszy kilka set reńskich, uciekł z Ołomuńca i po Krakowie płatać zaczął. Lecz kiedy naprawdę myślano o usunięciu nie potrzebnej zawady i zagrożono śmiercią niepoznane-mu obrońcy ojczyzny, zgrabnie się uwął i pożegnał na zawsze niegościnnie i niewdzięczne strony. Dotąd zupełnie głos o nim zamarł, zniknął bezpowrotnie. Los ks. Kamińskiego smutny daje obraz nietrwałości rzeczy ludzkich i niczem nieusprawiedliwionej niewdzięczności ziomek dla... faryzeusza ubranego w sukienkę zakonną!

Kronika

* (Perpetuum mobile). Z Neapolu donoszą, że niejaki Cancere-Rizzo z Katanji wynalazł mechanizm, który będąc raz w ruch wprowadzony, porusza się nieustannie. Pierwsza tego rodzaju maszyna ma być użyta w Neapolu do podnoszenia wody do żądanej wysokości. Rząd nadał wynalazcy przywilej 15-letni.

* (Góra Montblanc) miała tego lata gości na swym szczycie 31 razy. Ostatnią osobą, która weszła na tę górę (19 z. m.), była młoda paryżanka, pani Adrijanna Deremes.

* (Szczególny konkurs). Rada gminna Vorey, w dep. wyższej Loary, postanowiła wzbogacić zabawy ludowe podczas jarmarku dorocznego „konkurem na grymasy.” Kto zdobędzie się na najzręczniejszą grymasę, ten otrzyma jako premium fotografię przedstawiającą całą grymasę; za drugą rzędu najlepszą grymasę wyznacza się jako premium zwierciadło.

**Rozkład jazdy na kolejach żelaznych
Warszawsko - Wiedeńskiej i Warszawsko-Bydgoskiej.**

Pociągi osobowe odchodzą.

a. Na drodze żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej: z Warszawy o godzinie 6-tej rano; ze Skierniewic o godz. 7 m. 44 rano; z Piotrkowa o godz. 9 m. 47 rano; z Częstochowy o godz. 11 m. 56 rano, staje w Sosnowcu o godz. 2 m. 10 po południu; w Granicy o godz. 2 m. 3 po południu; łączy się z pociągami zagranicznymi które przybywają: do Krakowa o godzinie 5 m. 22 po południu; do Lwowa o godz. 8 m. 32 po południu; do Wiednia o godz. 5 m. 18 rano na drugi dzień; do Wrocławia o godz. 8 m. 32 wieczór; do Berlina o godz. 5 m. 40 rano na drugi dzień; do Dreznia o godz. 3 m. 45 rano na drugi dzień.

Uwaga. Pociąg ten komunikuje się z pociągami towarowo-osobowym drogi żelaznej Warszawsko-Bydgoskiej który wychodzi: ze Skierniewic o godzinie 8-iej rano; z Kutna o godz. 10 m. 25 rano; z Włocławka o godz. 12 m. 40 po południu, a staje w Aleksandrowie o godz. 2 po południu; w Bydgoszczy o godz. 6 m. 14 po południu; w Gdańsku o godz. 11 m. 40 wieczór.

b. Na drodze żelaznej Warszawsko-Bydgoskiej z Warszawy o godzinie 2 po południu; ze Skierniewic o godz. 3 m. 55 po południu; z Łowicza o godz. 4 m. 20 po południu; z Kutna o godz. 5 m. 25 po po-

łudniu; z Włocławka o godz. 6 m. 45 po południu, staje w Aleksandrowie o godz. 7 m. 40 wieczorem; łączy się z pociągami zagranicznymi które przybywają: do Torunia o godz. 9 m. 3 wieczór; do Bydgoszczy o godz. 10 m. 24 wieczór; do Berlina o godz. 5 m. 30 rano na drugi dzień; do Brukseli o godz. 5 rano trzeciego dnia; do Paryża o godz. 10 m. 15 rano trzeciego dnia.

Pociągi osobowe przychodzą.

a. Z drogi żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej: do Warszawy o godzinie 9 m. 15 wieczór—wychodzą: z Sosnowca o godz. 12 m. 54 po południu; z Granicy o godz. 12 m. 50 po południu; z Częstochowy o godz. 3 m. 11 po południu; z Piotrkowa o godz. 5 m. 24 po południu; ze Skierniewic o godzinie 7 m. 35 wieczór.

b. Z drogi żelaznej Warszawsko-Bydgoskiej: do Warszawy o godz. 3 m. 20 po południu—wychodzą: z Aleksandrowa o godz. 9 m. 25 rano; z Włocławka o godz. 10 m. 20 rano; z Kutna o godz. 11 m. 45 rano; ze Skierniewic o godz. 1 m. 30 po południu.

Uwaga. Pociąg ten komunikuje się z pociągami towarowo-osobowym drogi żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej który wychodzi: ze Skierniewic o godz. 4 po południu; z Piotrkowa o godz. 7 m. 45 po południu; staje w Częstochowie o godzinie 11 m. 5 wieczorem i tamże nocuje.

* W dniu 22 września (4 października) r. b. przyjechali do Warszawy: generał-major z Orszaku Jego Cesarsko-Królewskiej Mości *Manderstern* z zagranicy, fligel-adjutant pułkownik baron *Driegen* z Płocka, rzeczywisty radca stanu *Bońkowski* z Austrii, wyjechali: generał-majorowie: *Uszakow* do Olkusza, *Czernicki* do Suwałk.

* *Listy niewłaściwie do skrzynek pocztowych włożone, w dniu 4 października 1865 r. a mianowicie, pod adresem: Buroch Tyles w Wilnie, Michał Szlifierki w Kamieńcu-Podolskim, Michał Izwaszczuk w Krasieczach przez St. Petersburg, Iwan Okonow w Surgiejewsku przez Tułę, I. Kopelmann w Odessie, Kapitan Szandubin w Brześciu-Litewskim, list bez adresu opieczętowany pieczęcią na laku z napisem S. Grossmann.*

* W dniu 4 października 1865 roku urodziło się w Warszawie: *Chrześcjan*: płci męskiej 15, żeńskiej 12; *Starozakonnych*: męskiej 3, żeńskiej 5; razem 35; *zasłużeni, Chrześcjanie*: kański Stanisław urzęd., z Raczynska Zofia; Janiewicz Ignacy mal., z Dąbrowską Małgorzatą; Sliwański Ludwik czel. tapic., z Wolholt Augustą; Szumowski Piotr służ., z Berent Karoliną; Zorin Jan żołn. dym., z Olszewską Seweryną hand.; Szultz Rudolf czel. szpilki., z Konieczką Rozalją służ.; Sakowicz Ignacy czel. bednar., z Bujalską Józefą służ.; Balks Antoni muzyk., z Jakubowską Marjaną; Zunin Marcin vice rewir., z Grunewald Joanną służ.; *Starozakonni*: Lange Jakób, z Lają Rajchenstein; Czajka Lajzer wyrobn., z Potaszman Taub; *zmarli Chrześcjanie*: Hordliczka Karolina lat 69 wdowa po obyw.; Krystof Henryk lat 65 naucz. pryw.; Smolski Józef lat 44 konduk. d. z. w. p.; Kwiatkowski Ignacy lat 55 strażn. kons.; Weiss Wojciech lat 52 ubogi w domu schron.; Kuntzel Adolf lat 17 termin. szew.; Kun Bogumił lat 42 czel. ślus.; Wyszyńska Józefa lat 37 służ.; Beck Joanna lat 2 i pół cór. mal.; Cwiertnia Zofia rok 1 i pół cór. służ.; Dołgowski Ludwik lat 2 i pół syn oficjal.; Więkowski Tomasz rok 1 syn szew.; Grabowski Adolf mies. 1 syn wyrobn.; *Starozakonni*: Jakobskind Abram lat 2 i pół; Rosen Marja rok 1; dziecię płci męzk. niez. urdz.; dziecię płci żeńsk. niez. urodz.

Kalendarz.

W piątek, 6 października. — św. Brunona wyzn. — Słońce wsch. o godz. 6 min. 10; zach. o godz. 5 min. 26.
W sobotę, 7 października. — św. Justyny pan. męcz. — Słońce wsch. o godz. 6 min. 12; zach. o godz. 5 min. 23.

Widowiska.

We Czwartek, 23 września (5 października).
TEATR WIELKI. — Straszny Dwór. — (Zacnie się o godzinie 7-ej).
TEATR ROZMAITOŚCI. — Ciekawość. — Okrężne. — **Kacper z Łęczycy.** — (Zacnie się o godz. 7-ej).
W Piątek, 24 września (6 października).
WIELKI TEATR. — Cyrulik Sewilski. — (Przez artystów Włoskich). — Abonament Lit. C, N. 1. — (Zacnie się o godzinie 7-ej).
TEATR ROZMAITOŚCI. — Po siedmiu latach. — **Doktor Robin.** — Małe nieprzyjemności. — (Zacnie się o godzinie 7-ej).
W dniu 22 września (4 października) było osób: — W teatrze Wielkim 500. — Rozmaitości 400.

Ceny targowe.

dnia 22 września (4 paździer.)

Rodzaj produktów	Korzec od — do	
	ruble srebrne	i kopiejki
Pszenica. Waga 236 — 245 f.	6 30	7 20
Żyto . . . . . 226 — 230 f.	4 20	4 35
Jęczmień	3 15	3 30
Owies	2 —	2 10
Groch polny	—	—
Kartofle	1 5	1 12 1/2

Pud siana od k. 35—40. Pud słomy od k. 25—
Dowozy: Pszenicy 180; Żyta 80; Jęczmienia 150; Owsa 300 korcy.

Obserwatorium Meteorologiczne.

d. 22 września (4 Paździer.)

	o pod.	o ranku	o zot.	o po po
Barometr w Warszawie	768.12	766.73		
Termometr Reum	— 0.1	7.06		
Stan nieba		pogod.		pogod.

Największe ciepło + 7.7 R. Największe zimno — 0.1 R.
Zmiana 23 września 5 paździer. + 0.0 3. ciepła.
W . . . . . 1 . . . . . 4.

KURS GIELDY WARSZAWSKIEJ.

dnia 23 Września (5 Października) 1865 r.

MONETY.	Żądano		Płacono		
	Rs.	Kop.	Rs.	Kop.	
Pół-Imperjały Rosyjskie	—	—	—	—	
Dukaty Holenderskie nowe wanże	—	—	—	—	
Frydrychsory Pruskie	—	—	—	—	
Pruski Kurant	—	—	—	—	
PAPIERY.					
Oblig. Skarbu za 100 Rs. (oprócz kup.)	85	94 1/2	—	—	
Bilety Skarbu Królestwa Polskiego	—	—	—	—	
Listy Zastawne białe III, Okr. (oprócz kuponu za 15 Rs. . . . . ditto Serja II.	12	80 1/3	—	—	
Obligacje Czast. na 500 Zł. (opr. kup.)	—	—	—	—	
Cert. Banku na Oblig. Czastkowe lit. A. na 300 Zł.	—	—	—	—	
„ „ lit B. na 200 Zł. bez proc. procento.	—	—	—	—	
Dowody Kom. Centr. Likwi. za 100 Zł.	—	—	—	—	
Rosyjska pożyczka z r. 18 4, opr. kup. z r. 1855	—	—	—	—	
Rosyjska pożycz prem. z 1865 (opr. kup. Metaliki Lutowe	111	—	—	—	
„ Sierpniowe	—	—	—	—	
Bilety Banku Ces. Ros. z r. 1860, opr. kuponu	93	—	—	—	
Oblig. Współ. Żeglugi Parowej w Królestwie Polskiem po Rs. 750	—	—	—	—	
Akcje Współki Żeg. Par po Rs. 100	—	—	—	—	
Akcje Głównego Towarzystwa Rosyjskiego dróg żelaznych	—	—	—	—	
Obligacje kolei Żelaznej Warszawsko-Petersburgkiej za rs. 100	—	—	—	—	
Akcje Drogi Żelaz. Warsz.-Bydgoskiej po Rs. 100 i 150	73	25	—	—	
Akcje Drogi Żel. War.-Wied. za sztukę Obligacje Drogi Żel. Warsza-Wiedeń. po frank. 500 za sztukę	78	—	—	—	
Akcje Drogi Żelaz. Warsz.-Terespolskiej (oprócz kuponu).	100	50	100	—	
WEXLE.					
Berlin . . . . . 100 Tal.	2 m.	113	70	113	40
„ „ „ „ „ „	k t.	—	—	—	—
Wrocław . . . . . „ „	2 m.	—	—	—	—
Gdańsk . . . . . „ „	2 m.	—	—	—	—
Hamburg . . . . . 300 B. Mk.	2 m.	172	25	—	—
London . . . . . 1 Ft. St.	3 m.	7	74	7	72
Paryż . . . . . 300 Frank.	2 m.	92	40	92	10
Wiedeń . . . . . 150 Zł. W.A.	2 m.	106	50	—	—
Petersburg . . . . . 100 Ru. sr.	1 m.	99	66	99	50
„ „ „ „ „ „	k t.	—	—	—	—
„ „ „ „ „ „	1 m.	—	—	—	—
„ „ „ „ „ „	k. t.	—	—	—	—

Wartość kuponu bieżącego od Obligów Skarbo Rs. — k. 5 1/2, od Listów Zastaw. kop. 17 1/2, Od rosyjskiej porzyczki z roku 1854 rs. k.

KURSA TELEGRAFICZNEJ

z Berlina d. 22 Września (4 Października) 1865 roku.

	sząda	płaca
5ta Pożyczka Rosyjska		72 1/2
6ta „ „ „		87 1/2
Obligacje Skarbowe 4%		70
Listy Zastawne 4%		67
Bilety Banku Rosyjskiego		79
Wekale na Warszawę		86 1/2
„ Petersburg 3 tygodniowy		86 1/2
„ „ 3 miesięczny		85 1/2
„ Londyn 3 „ „		—
„ Paryż 2 „ „		—
„ Hamburg 2 „ „		—
„ Wiedeń 2 „ „		92 1/2
Koleje Rosyjskie		80
Nowa Pożyczka Premjowa		88 1/2
Żyto na targu		43 1/2
„ dostawę późniejszą		43 1/2
z Amsterdamu.		
Wekale na Londyn	108	50
„ Hamburg	80	50
„ Paryż	43	40
Pożyczka Narodowa	70	40
5% Metaliki	66	70
Akcje Banku Kredytowego	172	60
z Paryża.		
Renta 3%	68	49
Akcje Kredytu Ruchomego	865	—
z Amsterdamu.		
3% Papiery (Consols)	89	—
Targ zbożowy	—	—

OBWIESZCZENIA SĄDOWE I ADMINISTRACYJNE.

LICYTACJE I SPRZEDAŻE PUBLICZNE.

(N. D. 5916). *Rząd Gubernialny
Augustowski.*

Podaje do powszechnej wiadomości, że na sali zwykłych posiedzeń Rządu Gubernialnego Augustowskiego w mieście Suwałkach od godz. 11-ej z rana odbywać się będzie w d. 19 (31) Października r. b. słońska in plus licytacja na wydzierżawienie od d. 20 Maja (1 Czerwca) 1865 r. na lat dziewięć pro 18⁶⁵/₁₀₀ folwarku Ejszeryski w ekonomii Kadaryzki położonego od sumy rocznej rs. 386 k. 75¹/₂ na odpowiedzialność dotychczasowego dzierżawcy.

Każdy więc mający chęć ubiegania się o tę dzierżawę znajdując się winien w miejscu i terminie wyżej wskazanym zaopatrzyć:

a) W świadectwo kwalifikacyjne postanowieniem Księcia Namiestnika Królestwa z d. 24 Stycznia 1818 roku przepisane, a wydane przez Naczelnika właściwego Powiatu wedle wzoru przez Komisję Rządową Przychodów i Skarbu pod d. 4 (16) Września 1857 roku Nr. 32198/15466 wskazanego, które obejmować winno dowód zamożności najmniej dwuletniej dzierżawie wyrównującej i żeby mogło być wcześniej rozpoznane, konkurent obowiązany jest przynajmniej na trzy dni przed licytacją Rządowi Gubernialnemu złożyć.

b) W świadectwo kasy Skarbowej na złożone vadium w kwocie wyrównującej 1/4 części sumy do licytacji przyjętej, tudzież w gotówkę na uzupełnienie tegoż vadium w stosunku postąpionej przezeń rocznej ceny dzierżawnej.

Utrzymujący się przy dzierżawie obowiązany będzie przyjąć wszystkie warunki umowy eksmitowanej dzierżawcą na lata 1862/74 zawartej a przez Komisję Rządową Przychodów i Skarbu pod d. 26 Września (8 Października) 1862 r. zatwierdzonej, która jest w każdym czasie oprócz świąt w godzinach od 9-ej z rana do 3-ej po południu w biurze Rządu Gubernialnego Augustowskiego do przejrzania.

Zadne zastrzeżenia ze strony ubiegających się o tę dzierżawę przyjęte nie będą, deklaracje zatem ich winny być bezwarunkowe, a każdy utrzymujący się przy licytacji stanie się obowiązany względem Rządu od daty podpisania protokołu licytacyjnego pod utratą złożonego vadium i pod rygorem ogłoszenia na jego odpowiedzialność nowej licytacji i chociażby zatwierdzenie tego protokołu lub uchylenie jego nastąpiło później jak w miesiącu po jego dacie przez Komisję Rządową Przychodów i Skarbu, nie będzie mógł rościć żadnej żądki pretensji.

Uprowadza się licytantów, ażeby nie dopuszczali się pomiędzy sobą zmywu i udzielania odstępnego dla zmniejszenia korzyści jakie Skarb Królestwa zamierzył osiągnąć przez licytację, w razie bowiem dostrzeżenia tego, winni do odpowiedzialności na drodze Sądowej pociągnięci zostana.

Suwałki, dnia 18 (30) Września 1865 r.

Za Gubernatora Cywilnego,
Rada Rządu Gubernialnego, Mrajski,
Za Naczelnika Kancelarii, Osipowicz.

(N. 5,934). *Wydział Stada Rządowego Koni
w Janowie.*

Podaje do wiadomości powszechnej, iż z upoważnienia JW. Dyrektora Stada Rządowego koni w Królestwie Polskim, odbędzie się w d. 18 (30) Października r. b. w biurze Wydziału Stadnego w m. Janowie, Powiecie Bialskim, słońska publiczna in minus licytacja na dostawę w roku 1866 różnych potrzeb dla Zakładu Stada Rządowego koni, a mianowicie:

a) Rekwizyt stajennych i artykułów magazynowych od . . . . . Rsr. 400
b) Ubrania dla służby stajennej od „ 1,600
c) Świata z opalem od . . . . . „ 300

Razem od sumy . . . . . Rsr. 2,300

Przystępujący do licytacji złożą na vadium 1/10 część sumy tego oddziału, którego dostawę podjąć się zechcą.

O bliższych szczegółach i warunkach zamierzonej imprezy, może być powzięta wiadomość w biurze Wydziału Stadnego w Janowie. Janów, d. 18 (30) Września 1865 r.

Inspektor Stada, Toliński.
Sekretarz Wydziału, Stokowski.

(N. D. 5623)

W dniu 4 (16) Października r. b., w pałacu Prymasowskim o godzinie 11 z rana, będą sprzedane przez publiczną licytację więcej dającym, sześć szaf, z których cztery żelazne, a dwie drewniane; szafy te codziennie z rana od godziny 10 do 12 obejrzana bymą u ekzekutora Zarządu biura Policji podporucznika Polakowa. Każdy przystępujący do licytacji złożyć winien vadium rs. 20, kosztą ogłoszeń plus licytant zapłacić będzie obowiązany.

(N. D. 5951) *Варшавский Военный
Округъ.*

Переторжка на востанку въ Варшавский Интендантскій складъ вещей требующихся на 1866 годъ, назначенная Военнымъ Советомъ 24 Сентября, откладывается на 27 число Сентября, и будетъ произведена въ Военно Окружномъ Советѣ въ присутствіи ономъ завед. Окружного Интендантскаго Управленія,
Г. Варшава 21 Сентября 1865 года.

Окружной Интендантъ
Генераль-Майоръ, Хоментовскій.

(N. D. 5,937) *Magistrat miasta
Zamościa.*

Podaje do powszechnej wiadomości, że w d. 12 (24) Października r. b., jako 2-m terminie od godziny 10-ej z rana do 4-ej po południu w biurze Magistratu miasta Zamościa w obecności Pomocnika Starszego Naczelnika Powiatu, lub innego delegowanego urzędnika odbywać się będzie licytacja przez składanie opieczętowanych deklaracji, na 3-letnie wydzierżawienie doch. do kasy miasta Zamościa z targowego i jarmarcznego, poczynając od dnia 1 go Stycznia 1866 do ostatniego Grudnia 1868 r. od sumy rs. 505 kop. 15 rocznie in plus.

Deklaracje składane być winny najpóźniej do godziny 3-ej po południu na ręce Sekretarza Magistratu, podług wzoru poniżej domieszczonego, napisane czytelnie, bez żadnych skrobań i poprawek, a liczby wyraźnie literami wypisane, z dołączeniem do tychże deklaracji kwitu kasy skarbowej lub miejskiej na złożone vadium rs. 50 k. 51¹/₂. Deklaracje z poprawkami i nie podług formy pisane, lub po terminie nadesłane wcale przyjęte nie będą.

Warunki do licytacji w każdym czasie przejrzeć można w biurze Magistratu miasta Zamościa w godzinach biurowych.

w Zamościu, d. 17 (29) Września 1865 r.
w zast. Burmistrza, Zalewski.

Deklaracja.

W skutek ogłoszenia Magistratu m. Zamościa z d. 17 (29) Września r. b. Nr. 3013. Podaje niniejszą deklarację, że obowiązuję się wziąć w dzierżawę dochód kasy ekonomicznej m. Zamościa z targowego i jarmarcznego na czas od dnia 1 Stycznia 1866 r. do 31 Grudnia 1868 r. czyli na lat trzy, za sumę rocznie rs. NN. (tu wypisać sumę literami wyraźnie bez skrobań i poprawek) poddając się wszelkim zastrzeżeniom w warunkach licytacyjnych zawartym, które są mi wiadome. Kwit na złożone vadium rs. 50 k. 51¹/₂ dołączam i takowe w razie nie utrzymania się przy licytacji sam odbiorę, lub o nadesłanie pocztą do NN. na mój koszt upraszam.

Stałe moje zamieszkanie jest w NN. pisałem w NN. dnia, miesiąca, 1865 r. podpisać imię i nazwisko.

(N. D. 5609) *Magistrat Miasta
Gubernialnego Lublina.*

Podaje do powszechnej wiadomości, iż w dniu 4 (16) Października r. b. o godzinie trzeciej z południa odbywać się będzie w biurze Magistratu miasta Lublina licytacja przez opieczętowane deklaracje na wydzierżawienie dochodu Kasy Ekonomicznej miasta Lublina z miar i wag, na lata 1866/68 od sumy rocznej rs. 695.

Każdy przeto mający chęć licytowania, zgłosić się ma w terminie oznaczonym i podać deklarację na ręce Sekretarza wedle poniższego wzoru, wraz z dołączeniem kwitu Kasowego na złożone vadium w kwocie rub. sr. 70.

Deklaracje przyjmowane będą tylko do godziny po 8 do 3 po południu w dniu licytacji podane bowiem deklaracje po terminie, nie podług wzoru, tudzież pokreślone i bez kwitu Kasowego na złożone vadium, przyjęte nie będą.

Warunki licytacji są do przejrzania w biurze Magistratu każdego czasu z wyłączeniem świąt.

Wzór do deklaracji.

W skutek obwieszczenia Magistratu miasta Lublina z dniem 3 (15) Września roku bież. Nr. 11617, deklaruje niniejszem wziąć w dzierżawę dochód z miar i miar na lata 1866/68 za sumę rocznie (tu wypisać sumę literami) poddając się wszelkim obowiązkom i zastrzeżeniom w warunkach licytacyjnych objętym. Kwit Kasy na złożone vadium w kwocie rs. 70 dołączam, które w razie nieutrzymania się na licytacji sam odbiorę.

Stałe moje zamieszkanie jest w N. Pisałem dnia i mca N 1865 r.

(podpisać wyraźnie imię i nazwisko).

Lublin d. 3 (15) Września 1865 r.
Prezydent, Dylewski.

(N. D. 5933) *Rada Szczęgółowa Opiekunczą
Szpitala Sgo Łazarza*

Podaje do wiadomości iż w dniu 4 (16) Października r. b. o godzinie 5 z południa w Kancelarii Szpitala Sgo Łazarza przy ulicy Książęcej, odbędzie się przez opieczętowane deklaracje licytacja in minus na dostawę ar-

tykułów żywności, oraz mydła, świec i oleju na rok 1865/6 dla tegoż Szpitala potrzebnych na 8 kategorii podzielonych, jako to:

- 1 Mięsa wołowego cielęcego i słoniny.
- 2 Chleba pyłowego żytniego, bułek, chleba razowego, mąki pyłowej i żytniej.
- 3 Kaszy jęczmiennej, greckiej grubej, greckiej drobnej, perłowej, pszennej jaglanej, grochu okrągłego.
- 4 Włoszczyzny, cebuli, buraków, marchwi rzepry, pasternaku.
- 5 Kartofli.
- 6 Masła solonego i jaj.
- 7 Świec brukowych, mydła twardego, mydła szarego i sody.
- 8 Oleju rzepakowego preparowanego do oświetlania.

Ilość tych artykułów w warunkach licytacyjnych jest wskazana.

Osoby które się zechcą podjąć tej dostawy obowiązane są podać deklaracje pisemne opieczętowane na papierze zwyczajnym zawierające ceny według kategorii powyższych i złożyć lub nadesłać takowe wraz z vadium do Kancelarii Szpitala Sgo Łazarza na ręce Nadzorczy tegoż Szpitala gdzie i warunki licytacyjne każdodziennie od godziny 8 do 12 rano i od 3 do 6 z południa wyjmując niedziele i święta odczytane być mogą.

Warszawa d. 17 (29) Września 1865 r.

Opiekun Prezydujący,
Rada Kolejalny, Ferd. Werner.

(N. D. 5618) *Naczelnik Zakładów
Górnich Banku Polskiego w Ostrowcu
i Irenie.*

Podaje do wiadomości powszechnej, że w dniu 14 (26) Października r. b. o godzinie 12 w południe, w biurze Zarządu Fabryk w Irenie, odbywać się będzie licytacja na jednoroczną od dnia 20 Grudnia (1 Stycznia) 1865/6 do dnia 20 Grudnia (1 Stycznia) 1866/7 obowiązywać mającą imprezję transportu żelaza (surowcu i kutego) z Ostrowca do Ireny.

Licytacja odbędzie się in minus przez składanie opieczętowanych deklaracji w terminie licytacyjnym do godziny 12 w południe.

Præitium do licytacji ustanowione zostało po 16¹/₁₀₀ kop. od każdego w transport wysłanego centnara ciężaru.

Ktoby miał chęć podjęcia się tej imprezy, zechce złożyć lub nadesłać opieczętowaną deklarację, podług wzoru poniżej zamieszczonego bez żadnych poprawek napisaną dołączając zarazem dowód Banku Polskiego lub Kasy fabrycznej przekonywający o złożeniu vadium rs. 600.

Bliższe warunki imprezy tej dotyczące, każdego dnia w godzinach służbowych z wyłączeniem świąt w biurach Naczelnika Kancelarii Banku Polskiego i Zarządu fabryki w Irenie, przejrzane być mogą.

Wzór do deklaracji.

W skutek ogłoszenia z dnia 6 (18) Sierpnia r. b. podaje niniejszą deklarację, iż podejmuję się imprezję transportu żelaza (surowcu i kutego) z Ostrowca do Ireny przez ciąg roku jednego poczynając od dnia 20 Grudnia (1 Stycznia) 1865/6 r. do dnia 20 Grudnia (1 Stycznia) 1866/7 za sumę od każdego centnara po kop. (tu wypisać sumę liczbą i literami) poddając się wszelkim obowiązkom i zastrzeżeniom zamieszczonym w warunkach licytacyjnych. Zaświadczenie Kasy NN na złożone w niej vadium rs. 600 dołączam, vadium to w razie nieutrzymania się przy imprezji sam odbiorę, lub o zwrot pocztą na mój koszt upraszam.

Stałe moje zamieszkanie w N. N. Pisałem dnia N mca N roku 1865.

(p. odpisać imię i nazwisko)

Irena d. 6 (18) Sierpnia 1865 r.
Poltański.

(N. D. 5,556). *Naczelnik Zakładów Górnich
Okręgu Wschodniego.*

Dnia 7 (19) Października 1865 r. o godzinie 3-ej po południu, w biurze Naczelnika Zakładów Górnich Okręgu Wschodniego w Kielcach, odbywać się będą w trzecim terminie od cen podwyższonych licytacje in minus, przez deklaracje opieczętowane na papierze stemplowym ceny kop. 30, przed terminem licytacji podług wzoru niżej zamieszczonego, podawać się mające na dowóz w roku 1866 drzewa do kopali:

- 1) Z leśnictwa Łągów w wartości Rs. 30 k. 75.
- 2) Z leśnictwa Samsonów w wartości rs. 430 ko. 16¹/₁₀₀.
- 3) Z leśnictwa Szydłowice w wartości rs. 95 kop. 60.
- 4) Z leśnictwa Przedbórz w wartości rs. 477 kop. 80.

Składający deklaracje obowiązani do tychże dołączyć kwity kasy rządowej na złożone vadium i kosztą ogłoszeń:

- Do 1-ej licytacji rsr. 3, kosztą ogłoszeń kop. 75.
- Do 2-ej licytacji rsr. 43, kosztą ogłoszeń r. sr. 3.

Do 3-ej licytacji rsr. 10, kosztą ogłoszeń rsr. 1 kop. 50.

Do 4-ej licytacji rsr. 48, kosztą ogłoszeń rsr. 3.

Vadium może być składane gotowizną, albo w papierach publicznych procentowych przez rząd na kaucje przyjmowanych, kosztą zaś ogłoszeń tylko gotowizną.

Włóścianie gromadnie o dowozy powyższe ubiegać się chcący, jako wolni od składania vadium w miejsce tegoż dołączają do deklaracji świadectwa przyjęcia solidarnej odpowiedzialności, według warunków licytacyjnych sporządzone i kwity na złożone kosztą ogłoszeń.

Warunki licytacyjne i ceny na precju a ustanowione, mogą być przeglądane w godzinach biurowych w wydziale Górnictwa w Warszawie i biurze Okręgu w Kielcach.

Wzór do Deklaracji.

W skutku ogłoszenia Naczelnika Zakładów Górnich Okręgu Wschodniego z d. 30 Sierpnia (11 Września) 1865 r. N. 7,683 podaje niniejszą deklarację, iż podejmuję się dowóz do Zakładu N. w roku 1866 z odstąpieniem od cen podanych na precjum do licytacji procentu (wypisać wysokość procentu liczbą i literami) poddając się wszelkim obowiązkom i zastrzeżeniom zamieszczonym w warunkach licytacyjnych przezemnie odczytanych, i zrozumianych.

Kwity na złożone vadium i kosztą ogłoszeń dołączam, które w razie nie utrzymania się na licytacji sam odbiorę.

Stałe moje zamieszkanie w N. Pisałem w N. dnia N. miesiąca N. roku 1865.

(Podpisać imię i nazwisko).

Deklaracja nie mogą być skrobane ani poprawiane pod nieważnością, powinny być zabezpieczone lakiem, i na wierzchu napis wskazujący do której licytacji podana zostaje. w Kielcach, 30 Sierp. (11 Wrześ.) 1865 r.
(2) w z. J. Zaorski.

ZAPOZWY EDYKTALNE.

(N. D. 5273)

Kupiec M. Teichmann z Ostrowa, skarżył Edwarda Richtera dzierżawcę probostwa dawniej w Wyszanowie, na mocy weksłu wystawionego na 90 tal. w Ostrowie dnia 28 Października r. 1864 o zapłatę 93 tal z procentem po 6 od sta, od 90ciu tal, od dnia 28 Stycznia r. 1865. Weksel rzeczony, płatny już dnia 28 Stycznia r. b. w królewskiej agenturze bankowej w Ostrowie, ciągnionym jest przez Feichmana na owegoż Richtera i przez tegoż akceptowany.

Oskarżonego Richtera, którego pobyt niewiadomy, wzywamy niniejszem, aby zgłosił się w terminie, do odpowiedzi na skargę i ustnej rozprawy wyznaczonym tu na dzień 13-ty Grudnia r. b. z rana o godzinie 11-tej przed kolegium, w przeciwnym bowiem razie uważanem będzie, iż podane w skardze fakty przynajmniej i w wyroku wyrzeczonym będzie to, co z prawa wynika.

Kępno, dnia 17 Sierpnia 1865 r.

Królewo-Pruski Sąd powiatowy wydz. I.

(N. D. 5771) *Sąd Policji Prostej Okręgu
Gostyńskiego.*

Zapozywa Maryannę Laskowską lat 26 liczącą, katoliczkę, wyrobnicę, stale w Gminie Pacyna Powiecie Gostyńskim zamieszkałą, i skutkiem wydalenia się z tej Gminy z pobytu niewiadomą, aby w ciągu dni trzydziestu od daty ogłoszenia tego zapozwu w pismach licząc, w Sądzie tutęjszym do posłuchania wyroku stawiła się lub wiadomość o terażniejszym pobycie udzieliła.

Gombin dnia 10 (22) Września 1865 r.
Podsędek, Maschek.

(N. D. 5736). *Sąd Policji Prostej Okręgu
Garwolińskiego.*

W dniu 1 (13) Wszeńca r. b. we wsi Starej hucie u osób podejrzanych, zakwestjonowano trzy konie z wózkami jednokonnym jakoby z kradzieży pochodzące mianowicie: jednego konia maści gniadej, rosłego, lat sześć mającego, u którego pęcina nogi zadniej prawej biała. Drugą kłacz szpakowatą lat pięć, rosłą dobrze utrzymywaną, 3. konia dereszowatego starego, 4. wózek jednokony kuty w litrach, podając o tem do powszechnej wiadomości, wzywa każdego, kto do własności tych koni i wózka czuł by się mieć prawo, aby z dowodami własności usprawiedliwiającemi wciągu jednego Miesiąca, oddały obwieszcz. nia, zgłosił się do sądu tutęjszego w razie bowiem przeciwnym postąpieniem będzie jak z prawa należy.

Garwolin dnia. 7 (19) Września 1865 r.

Podsędek, w z. A. Spiessbach.